

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5 - Telefon št. 3122, 3123, inseratni oddelki: Ljubljana, Seibertova ulica 4 - Tel. 3492, 2492, družnica Maribor: Gosposka ulica št. 11 - Telefon št. 2455, družnica Celje: Kocenova ulica št. 2 - Telefon št. 190. Istačumi pri post. ček. zavodih: Ljubljana št. 3124, 3125, 31266, Ljubljana št. 11.842, Praga číslo 78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan, razen ponedeljka. Naročnina znaša mesečno Din 25.— Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440. Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1. Telefon št. 63.

Rokopisi se ne vračajo.

Stota vlada francoske republike

Francija ima sedaj svojo stoto vlado, odkar je bila ustanovljena tretja republika. Lavalova vlada ni padla na političnih deskah francoske zbornice. Spodnesla jo je radikalna stranka izven parlamenta iz volilnih nagibov. Bil je namreč čas, ko bo francoski narod zopet stoPil k volilnim žarim in ob takih priikah so radikali vedno hodili roko v roki s svojimi političnimi prijatelji na levi in z njimi skupaj zmagovali. Strah radikalne stranke pa je bil sedaj še posebno opravičen, da jim ne bi socialisti pobrali pri volitvah vseh volilcev na levem krilu, zlasti še, ker socialisti v Franciji niso izrazito marksistična, temveč bolj načelno opozicijska stranka. Zato so verjetno radikali sedaj na tihem želeli obnoviti nekdanjo koalicijo s socialisti, ali pa vsaj sestaviti čisto radikalno vlado, ki bi v parlamentu uživala podporo socialistov. Izkazalo pa se je, da so nastale v notranje-političnem razvoju Francije zadnje mesece globoke izpremembe, tako da ni več mogoče obnoviti nekdanjega kartela leve, ker so se medtem socialisti že zvezali s komunisti ter skušaj z njimi osnovali čisto revolucionarno fronto, a radikali kot malomeščanska stranka ne morejo več na to nevarno pot.

Tako je bila vladna kriza presenetljivo hitro rešena, čeprav je sprva izgledalo, da se bo zelo zapletla. Prišlo je zopet do nove vlade meščanske leve, ki se od prejšnje prav malo razlikuje. Kakor v Lavalovi tako imajo tudi v Sarrautovi vladi radikali skoraj absolutno večino. Tudi parlamentarna osnova vlade se ni nič izpremenila. Radikali bodo, kakor doslej, v zbornici in senatu tvorili glavni blok, na katerega se bo opirala vlada. Ta lahko samo pade, če to, kakor je bilo z Lavalom, sklene vodstvo radikalne stranke ali pa, če bi se stranka razbila in bi se njen del pridružil socialistom. Sicer je dobila nova vlada malo bolj levičarski obelježje s tem, da je vstopil v njo bivši socialist Paul Boncour, toda v tem še nima nobene zveze s socialisti, ker bo Leon Blum še naprej neusmiljeno jahal bojnega konja napram kombinaciji, ki jo je doslej vedno označeval za nestvor reakcije.

Ker torej ni pričakovati posebnih izprememb političnega kurza, je glavno zanimanje obrnjeno na osebe. Z notranje političnega stališča je sedaj tik pred volitvami najvažnejše notranje ministrstvo, ki ga je prevzel ministrski predsednik Sarraut sam. Novo ministrski predsednik je igral vedno vlogo v političnem življenju tretje republike in ima za seboj sijajno kariero generalnega guvernerja Indokine ter večkratnega ministrskega predsednika. Vpliv »dinastije Sarraut« je v francoski politiki tem važnejši, ker je brat sedanjega ministrskega predsednika glavni ravnatelj vodilnega glasila radikalne stranke »Depeche de Toulouse«.

Zunanje ministrstvo je prevzel Flandin, ki je bil pred dobrim letom kot de-duc Doumergueove vlade že predsednik vlade. On veja za velikega prijatelja Angležev. Pod njegovim predsedovanjem se je obnovljala »entente cordiale« in v Londonu v današnjem mednarodnem položaju gotovo niso nezadovoljni, da je zamenjal Laval, kateremu so neredko očitali, da preveč štiti Mussolinija in njegovo politiko. Vendar je neverjetno, da bi Flandin zapustil ono ugodno posredovalno linijo, ki se je je znal tako spretno držati Laval.

Z vojnim ministrom Paul-Boncourjem je dobila Sarrautova vlada precej bolj levičarski izgled, kakor ga je imela Lavalova. Boncour uživa sloves najboljšega govornika pariške zbornice. Ganiti zna svoje poslušalce do solz in pripraviti do največjega navdušenja. Najbrž pa ga niso zaradi teh njegovih sposobnosti postavili na vodstvo vojnega ministrstva, ampak zaradi tega, ker je že bil svoje čase na tem položaju. Od njega prihaja izraz »potencial de guerre«, formula, za katero se krije zahteva, da mora Francija biti vedno bolj oborožena od Nemčije. Poleg tega je Paul Boncour po svojih lastnih izjavah že davno prišel do prepričanja, da so besede o miru sicer prav lepa stvar, da pa je bolj in zanesljivejša naslanjati se na topove. Sedaj, ko je Nemčija vrgla preko plota obveze versajskega mira in se oborožuje v takem obsegu, kakor še nikdar nobena država na svetu, je imenovanje Paul Boncourja na mesto francoskega vojnega ministra nad vse značilno.

Od finančnih veličin mlajše generacije je George Bonnet, svoječasi predsednik mednarodne konferenče v Stresi, dober in globok poznavatelj mednarodnega gospodarstva, ki bo s svojega trgovskega ministrstva gotovo tudi govoril svojo besedo v visoki politiki.

Stota vlada tretje republike se bo mogoče držala do nove skupščine, ki se bo volila v teku dveh, treh mesecev. Posebne dela ne bo mogla izvesti, ker mečejo na njo že volitve svoje sceno, kar ovira tako ministre kakor poslanca.

SARRAUT SESTAVIL VLADO

Nova vlada ima značaj zmerne levičarske koncentracije ter račun na podporo parlamenta - Zunanji minister je Flandin

Pariz, 24. januarja. w. Davi je Albert Sarraut nadaljeval svoja posvetovanja o sestavi nove vlade.

Ob 15.25 je ministrski predsednik Albert Sarraut predložil predsedniku republike listo nove francoske vlade, ki je sestavljena takole:

ministrsko predsedstvo in notranje zadeve: Albert Sarraut, (radikal); minister brez portfelja: senator Paul Boncour (predsednik neodvisne socialistične unije); pravosodje: poslanec Yvone Delbos (predsednik radikalne zbornične frakcije);

zunanje zadeve: Flandin (centrum); finance: senator Marcel Regnier (rad.);

vojska: general Maurin, poveljnik artiljerije v francoski armadi; vojna mornarica: poslanec Pietri (centrum);

letalstvo: poslanec Marcel Deat (neodvisna socialistična unija); prosveta: poslanec Guernut (radikal);

trgovina: poslanec Georges Bonett (radikal); javna dela: senator Chautemps (radikal);

kmetijstvo: poslanec Paul Dellier (desničarski centrum); pošta, brzojav in telefon: poslanec Georges Mandel (centrum); kolonije: poslanec Jacques Stern (centrum);

delo: poslanec Frossard (neodvisni socialisti);

narodno zdravje: poslanec Louis Nicolle (desničarski centrum);

trgovinska mornarica: poslanec De Chappedelaine predsednik (frakcije levičarskega centra);

Pokojnine: René Baisse (neodvisna levica).

Državni podtajniki v Sarrautovi vladi so:

v predsedstvu ministrskega sveta J. Zay, v notranjem ministrstvu Beausite, v vojnem ministrstvu Jacquinot, v pravosodnem ministrstvu Bibier, v gradbenem ministrstvu Maget in za tehniški pouk Julien.

Ministrski resori za mornarico, trgovino, pošto in javna dela so ostala v rokah istih ministrov kakor v Lavalovi vladi. O politični strani nove francoske vlade se lahko reče, da je zopet vlada koncentracije strank, toda znatno usmerjena proti levi. Nova vlada se ne opira več na desničarske stranke in na desničarsko sredino, zato pa je pridobila levo krilo radikalnih socialistov in socialistično

Poslavljanje tisočev od kralja Jurija V.

Ogromna množica oblega noč in dan Westminsterhall, kjer je izpostavljeno truplo pokojnega kralja

London, 24. januarja. u. Pred vhomom v Westminsterhall so čakali ljudje vso noč, čeprav je neprestano padal dež in je pihal zelo mrzel veter. Proti jutru jih je bilo že več desetstotih.

Davi ob 9. dopoldne so odprli vrata v Westminster, kjer leži na mrtvaškem odru truplo pokojnega kralja Jurija V. Krsto stražijo častniki kraljeve garde. Mrtvaški oder je postavljen nedaleč od mesta, kjer je lani kralj ob priliki 25-letnice svojega vladarskega jubileja sprejemat poklonitve parlamenta in angleškega naroda. V nepreglednih vrstah se pomikajo uro za uro tisoči in tisoči iz vseh slojev naroda mimo katafalke, da se poslovijo od mrtvega kralja.

Doslej je šlo skozi Westminsterhallo okrog 16.000 ljudi. Pred Westminsterhallom jih je še na tisoče, ki še niso prišli na vrsto.

Svečano službo božjo na dan pogreba, ki bo v windsorski kapeli 28. januarja, bodo prenašale vse radijske postaje britanskega imperija. Zadušnico bo imel v Westminsteru opatiji ob 15. dopoldne Westminsterški dekan.

V zgornji zbornici so po govoru lorda državnega pečata govorili voditelji delav-

ske in liberalne opozicije. Nadškof Canterburyški je v svojem govoru posebno podčrtal nesebičnost pokojnega vladarja in njegovo veliko pojmovanje dolžnosti. O tem velikem čustvovanju dolžnosti priča prizor, ki ga je nadškof doživel pri zadnjem kromskem svetu. Kralj je sedel v svojem naslonjaču, ko je sprejel člana kronskega sveta. Ko mu je bil prečitan dokument o imenovanju kraljevega namestništva, je jasno izgovoril: »Odobreno. Nato se je potrdil, da bi sam podpisal ta važni akt, ko pa je videl, da je napor zanj prevelik, se je samo nasmehnil članom kronskega sveta. To je bila slika, ki je nikdo izmed navzočih ne bo pozabil. Tako se je zgodilo, da ta kraljevski dokument ne nosi celega podpisa kralja, ampak samo začetni znak

Ruska delegacija pri pogrebu

Moskva, 24. januarja. g. K pogrebnim svečanostim v Londonu bo sovjetska vlada poslala tričlansko deputacijo pod vodstvom zunanjega komisarja Litvinova. V deputaciji bosta razen njega še maršal Tuhačevski in londonski poslanik Majski.

Italijanski protest

Objava italijanske protestne note proti dogovoru petih držav o medsebojni pomoči na Sredozemskem morju

Zeneva, 24. januarja. AA. Italijanska delegacija je izročila novinarjem besedilo note, ki jo je italijanska vlada poslala vladam 51 držav, ki sodelujejo pri sankcijah. S to noto odgovarja italijanska vlada na angleško spomenico o vzajemni pomoči na Sredozemskem morju. Italijanska vlada ponavlja svoj protest proti sankcijam in izjavlja, da vztraja pri svoji zahtevi, naj bi pristojna ustanova izdala pravilno tolmačenje odst. 3 čl. 16 pakta o DN. Italijanska vlada protestira tudi proti temu, da opravljajo Velika Britanija s to določbo svoje posebne vojaške spoznanje s posameznim državnim. Osnove teh spoznanj so popolnoma samovoljne, ker je italijanska vlada od samega začetka izrečno poudarila, da bo storila vse, kar je v njeni moči, da sedanja kolonialna vojna ne preide v Evropo. Italijanska vlada protestira konkretno proti temu, da sklepa država članica Društva narodov, vojaške pogodbe proti državi, ki je prav tako članica Društva narodov. Italijanska vlada pravi da si pridružuje posebno izjavo o sporazumu med angleškim in francoskim generalnim štabom, ko bo o njem zbrala potrebne podatke

Delo sveta DN

Zeneva, 24. januarja. o. Svet Društva narodov je tudi danes odgodil svojo sejo na dopoldne, ker minister Titulescu kot poročevalec o rusko-urugvajskem sporu še ni pripravil svojih predlogov. Zvečer je bila tajna seja sveta Društva narodov, na kateri je Eden predlagal resolucijo o položaju v Gdanskem Gdanski senat tega poročila doslej še ni sprejel, kljub temu se bo lahko resolucija po sklepu sveta Društva narodov uveljavila.

Kakor zatrjujejo, namerava angleški zunanji minister se noči odpotovati v London.

Minister Janković pride v Ljubljano

Beograd, 24. januarja. p. Minister za šume in rudnike g. Djura Janković odputuje nočjo v Ljubljano, kjer bo ostal več dni. Udeležil se bo nedeljske konferenče, ki bo razpravljala o krizi v lesni industriji in trgovini v zvezi s sankcijami proti Italiji, ob enon pa bo pri tej priliki inspiciral razne ustanove, ki spadajo v njegovo področje, zlasti direkcijo šum in rudarsko glavarstvo.

Disciplinsko sodišče pri kasaciji

Beograd, 24. januarja. p. S kraljevim ukazom so postavljeni pri Stolu sedmorice oddelek B za predsednika disciplinskega sodišča dr. Nikola Depolo, za njegovega namestnika pa dr. Anton Kandiž, za člana disciplinskega sodišča Fran Pernot, dr. Ivan Buk in dr. Jakob Konda za njihove namestnike pa dr. Matija Grgičević, Anton Lajovic in dr. Mirko Gaber, sodniki kasacijskega sodišča.

Abesinsko prodiranje na severni fronti

Abesinske čete prodirajo pri svoji ofenzivi v Geralti in Tembienu

Adis Abeba, 24. januarja. b. Na severni fronti se vršijo okoli Geralti in v Tembienu še vedno ogrožene bitke. Abesinske čete so v tem delu fronte dosegle znatne uspehe in baje med Makalo in Aksumom ustavile italijansko ofenzivo s severa, pri čemer so na več krajih vdrle v italijanske postojanke. Na abesinski strani sodeluje pri teh bojih okrog 60.000 mož.

Berlin, 24. januarja. AA. DNB poroča iz Adis Abebe: Velika bitka na severnem bojišču pri Geralti in v Tembienu še vedno traja. Po najnovejših poročilih abesinske čete v tej pokrajini prodirajo.

Na južnem bojišču so se boji v glavnem končali. Le tu pa tam se pride do manjših prask med posameznimi oddelki.

iz raznih krajev v Abesiniji poročajo, da neprestano hudo dežuje, v Adis Abebi sami nepretrgoma že 24 ur.

Italijanske izgube

London, 24. januarja. AA. Reuterjev urad poroča iz Adis Abebe: V tukajšnjih krogih trdijo, da je v bitki jugozahodno od Makale padlo 1.700 Italijanov, 800 italijanskih vojakov, po večini Nemcev iz Južne Tirolske, pa se je predalo abesinskim četam.

Abesinci v italijanski vojni službi

Adis Abeba, 24. januarja. d. Po došlih vesteh se je policiji v Desiju posrečilo izslediti tajno italijansko brezlično oddajno postajo, ki je poslovala že več tednov in ki je obveščala italijanska letala, kje se zadržuje cesar Haile Selasi. Malo brezlično postajo so zaplenili in aretirali več Abesincev, ki so bili v italijanski vojni službi.

Italijani poročajo, da so zmagali oni

Rim, 24. januarja. AA. Agencija Stefani poroča iz Asmare: Tri dni po začetku bojev so Italijani izvojevali popolno zmago tako na severnem kakor na južnem bojišču. Nadaljujejo se izvidni poleti italijanskih letal, ki se vrše z znano drznostjo. Ti izvidi so dali maršalu Badoglioju zadosti podatkov, da razvije svoj načrt. Velike priprave in popolno sodelovanje raznih oddelkov in vrst orožja so rodile popoln uspeh. Podčrtati je treba delež letalstva pri tej zmagi. Zlasti na severnem bojišču se italijanska letala vračajo s svojih izvidnih poletov in potrjujejo vesti o umiku rasa Kase. Abesinske izgube so po teh podatkih resne, prav tako tudi izgube orožja in materijala.

Zaradi hudih borb, je bilo prekinjeno skupno potovanje inozemskih vojnih dopisnikov po poedinih odsekih severne fronte.

Italijansko vojno poročilo

Rim, 24. januarja. AA. Propagandno ministrstvo je objavilo naslednji komunikat št. 105:

Ker je italijansko poveljstvo zvedelo iz zanesljivih virov za premikanje znatnih abesinskih čet pod poveljstvom rasa Kase v Tembienu, da pripravijo ofenzivo, je sklenilo sovrzniško poizkus zaustiti in je izvršilo krepek napad. Napad italijanskih čet je sovrznika presenetil. Ogroženi boji, ki so trajali 21. 22. in 23. t. m., so se snovi končali z našim popolnim uspehom. Jutrišnji komunikat bo objavil vse podrobnosti te bitke.

General Graziani sporoča, da je na področju, kamor je prodir in ga zavzel, uknil

zvezo, iz katere so štirje člani vlade. Vlada bo imela vsaj za začetek zagotovljen obstoj in računajo celo, da ji tudi socialisti ne bodo delali prevelikih preglavic. Najpomembnejšo vlogo igra v njej radikalna stranka, ki ji pripada šest ministrov in trije državni podtajniki. Za njo so najbolj zastopane skupine sredine in zmerne desnice, dočim je skrajna levica, takozvana ljudska fronta, prav tako malo udeležena kakor prava desnica.

Ministrski predsednik Sarraut je popoldne predstavil novo vlado predsedniku republike. Sporazumno z državnim predsednikom je bila prva seja vlade določena prihodnjo nedeljo. Državni predsednik je s člani nove vlade razpravljaj, kdaj naj bi se predstavila parlamentu. Vlada se je odločila, da bo glede na pogreb angleškega kralja Jurija, kjer bodo morali biti navzočni državni predsednik Lebrun in več ministrov, predlagala zborničnemu predsedniku sklicanje poslanske zbornice za prihodnji četrtek. Ministrski predsednik Sarraut je izjavil novinarjem, da je njegova vlada republikanskega pomirjenja, ki si je zastavila nalogo, da ohrani zdrave finance ter skrbil za red in varnost v državi.

Boji na jugu

Berlin, 24. januarja. AA. DNB poroča iz Adis Abebe: Vojska rasa Deste, ki je vzle maloštevilnosti svojih čet ustavila italijansko ofenzivo, se je utrila na novih postojankah. Vrhovno poveljstvo je rasu Desti poslalo na pomoč dedžasa Makonena s 75.000 možmi. Dedžasa Makonen velja za odličnega vojaka, ki prav dobro pozna evropsko vojno tehniko. Obiskoval je vojaško akademijo v Leningradu, pozneje pa je bil nekaj let abesinski poslanik v Parizu.

V tukajšnjih krogih ne verjamejo, da bi general Graziani vnovič poizkušal prodrati čez Gorajevo in Ual-ual proti Džidžigi ali Hararju, temveč mislijo, da skuša italijansko vrhovno poveljstvo Abesince preslepiti. V Adis Abebi pričakujejo, da bodo Italijani, če se odločijo za ponoven napad, skusali prodirati v smeri od Dola.

Štirje vagoni bomb iz letal

Rim, 24. januarja. AA. Agencija Stefani poroča iz Mogadiscia: V bojih pred zavzetjem Negelija so italijanski letalci izvršili na somalskem bojišču 150 poletov. Večina teh poletov je bila namenjena obstreljevanju sovrznih čet. Tik pred zavzetjem Negelija, je mesto bombardiralo 26 letal. Pri bombardiranju so letala odvrgla 39.037 kilogramov razstreljiva.

Bombardiranje Sasabane in Dagaburja

Adis Abeba, 24. jan. AA. Semkaj je prispela vest, da so italijanska letala večeraj bombardirala Sasabano, Danes so ponovno bombardirali Dagabur, zaradi česar menijo, da hočejo Italijani razgnati generalni štab vojske generala Nasiba.

Po vesteh iz Hararja iščejo abesinske čete italijansko letalo, ki je padlo na zemljo v bližini Dagamoda, jugozahodno od Dagaburja. Kakor govore, so bili v letalu dva italijanska letalca in trije domačinski podčastniki. Vseh pet so ujeli in jih odpeljali v Dagabur. Letalo je močno poškodovano.

13 letni divizijski poveljnik

Adis Abeba, 24. januarja w. Hararski vojvoda, 13-letni sin negusa, je prevzel poveljstvo nad divizijo, ki šteje 300 mož in je sestavljena po večini iz mladih Abesincev.

Monarhistična propaganda v Braziliji

Rio de Janeiro, 24. januarja. AA. »Di-arode Neute« piše, da so nedavni žalostni dogodki dokazali brazilskemu narodu, da je treba vpostaviti monarhijo, ki je vladala v Braziliji do l. 1889. Med narodom se vedno bolj širi prepričanje, da je monarhija odpornejša nego republika napram vsem prevratniškimi težnjam, ki so prišle iz inozemstva. Bivši brazilski prestolonaslednik don Pedro Henrik dobiva iz Brazilijo mnogostevilne izjave zvostobe in udanosti.

Smrtna nesreča nemškega letalca

Berlin, 24. januarja. h. Danes se je nedaleč od Berlina z letalom smrtno ponesrečil še iz vojne znani nemški letalec Neuenhoffen, ki je spadal tudi po vojni med najboljšimi nemške letalce in je l. 1929 dosegel višinski svetovni rekord.

Seja narodne skupščine

Potekla je tudi včeraj zelo napeto in ni prišla do obravnave na dnevni red postavljenih točk

Beograd, 24. januarja. p. Današnja seja Narodne skupščine je potekala v enakem napetem razpoloženju kakor včerajšnja. Se preden je bila seja formalno otvorena, je nastal v skupščini velik hrup, ko je predsednik dr. Čirič zavzel svoje mesto. Po otvoritvi se je tajnik posl. Mulalič prečital zapisnik o včerajšnji seji. Okrog tega zapisnika se je razvila skoro dve uri trajajoča debata. Prvi se je javil k besedi nar. posl. dr. Pinterovič, ki je rekel, da zapisnik ni veren prikaz poteka včerajšnje seje, in je zahteval razne popravke. Tajnik je pripombe dr. Pinteroviča odklonil, kar je izzvalo na levi viharne proteste.

Polemika o zapisniku

Nar. posl. Voja Lazič je zahteval, da se zapisnik popravi, ker ne prikazuje pravilno poteka debata o njegovem predlogu glede ureditve kmečkih dolgov, predvsem manjka v zapisniku ugotovitev, da je predsednik vlade dr. Stojadinović odklonil nujnost tega predloga. Zahteva, da se to v zapisniku točno ugotovi. Tajnik je tudi te ugovore odklonil, kar je zopet izzvalo ostre proteste pri opoziciji.

Nar. posl. Dragiša Stojadinović je v svojem govoru trdil, da je ves zapisnik o poteku včerajšnje seje netočen ter da zlasti manjka ugotovitev, da je bila včerajšnja seja v debati o njegovih interpelacijah in da je predsednik vlade zahtevalo nujnost odklonil.

Nar. posl. Nikola Preka je potrdil navedbe dr. Pinteroviča in izjavil, da se je včeraj ob priliki debata o odgovoru predsednikove skupščine dr. Čiriča na vprašanje opozicijskih klubov javil k besedi. Včerajšnji govornik Janko Baričević je izrecno izjavil, da govori v imenu svojega kluba. Vprašanje na predsednika skupščine pa so podpisali tudi drugi opozicijski klubi, ki so imeli zaradi tega pravico izjaviti se o tem, ali so zadovoljni z odgovorom dr. Čiriča ali ne. Protestiral je proti temu, da je podpredsednik sejo takoj po govoru poslanca Baričevića zaključil, čeravno se je on pravčasno prijavil za besedo. Podpredsednik g. Markić je izjavil, da v splošnem hrupu in prerekanju ni slišal, da bi se bil g. Preka javil za besedo.

Vladna večina je nato med protesti opozicije zapisnik odobrila.

Nov predlog o razdolžitvi

Nar. posl. Ilija Mihajlovič in tovariši so predložili predlog resolucije, v kateri se poziva vlada, naj v roku 20 dni predloži Narodni skupščini predlog zakona o razdolžitvi kmetov, delavcev in sploh malih ljudi, tako da bi bil ta zakon sprejet še pred proračunom. Predlagatelj se zahteva, da za svoj predlog nujnost.

V imenu predlagateljev je posl. Voja Djordjevič, v daljšem govoru utemeljeval nujnost tega predloga. Uvodoma je naglasil, da ne gre morda za kak politični trik ali politični maneuver, marveč za najvažnejše gospodarsko in socialno vprašanje. Deset let že kakor mora pritiska vse naše gospodarstvo vedno večja prezadolženost. To vprašanje se je pojavilo že leta 1926.

Zanimive volitve novega predsednika v finančnem odboru

Beograd, 24. januarja. p. Danes popoldne se je sestel v svojih prostorih skupščinski finančni odbor. Ker je dosedanji predsednik finančnega odbora dr. Marko Kožul postal minister se je moral odbor danes na novo konstituirati in izvoliti predsednika in podpredsednika, nato pa je bila na dnevnem redu proračunska razprava, ki bi jo imel otvoriti s svojim sklopetom finančni minister g. Dušan Letica. Vladna večina je postavila za svojega kandidata za predsednika finančnega odbora poslanca dr. Vojislava Miletiča.

Člani opozicijskih skupin v finančnem odboru so takoj v začetku seje, ki jo je vodil dosedanji podpredsednik Mita Dimitrijevič, ki je dosedaj pripadal vladni večini, postavili zahtev, da se voli predsednik s tajšna debata v kateri je vladna večina zastopala stališče da se mora predsednik izvoliti z javnim glasovanjem. Končno je prišlo o tem do glasovanja, ter je s 16 proti 15 glasovom bil sprejet predlog, da se vrši volitve s tajnim glasovanjem.

Predsedujoči je odredil odmor 10 minut, da bi se postavile kandidaturi. Vladna večina se je umaknila k posvetovanju s katero se ni več vrnila na sejo. Po 40 mi-

nutnem čakanju je predsedujoči zato spet otvoril sejo ter v navzočnosti 16 članov opozicije nadaljeval sejo. Opozicija je kandidirala za predsednika finančnega odbora dosedanjega podpredsednika Mito Dimitrijeviča, ki je bil soglasno z vsemi 16 glasovi opozicije izvoljen za predsednika. Na enak način je bil izvoljen za podpredsednika narodni poslanec dr. Oton Gavrilović. Tako je opozicija dobila v finančnem odboru predsednika in podpredsednika. Nato bi morala slediti proračunska razprava. Ker pa finančni minister ni prišel, da bi podal svoj sklopet, je predsednik sejo zaključil in napovedal, da bo prihodnje sejo sklical pismenim potom.

Seja kluba JRZ

Beograd, 24. januarja. p. Danes popoldne po seji finančnega odbora se je sestel k svoji seji poslanski klub JRZ. Na seji so obširno razpravljali o položaju v Narodni skupščini in o posteditah, ki jih utegne imeti izid volitev v finančnem odboru. Predsednik vlade dr. Stojadinović je imel daljšo posvetovanje s predsednikom skupščine Čiričem.

Beležke

Odgodena sestanka JNS v Mariboru in Dravogradu

Okrožni odbor JNS v Mariboru sporoča gg. vabljim zaupnikom iz mesta Maribora ter iz srezov Maribor levi breg in Maribor desni breg, kakor tudi onim iz prevaljskega sresa, da sta za 26. t. m. določeni sreski skupščini v Mariboru in Dravogradu odgodeni, ker odpuštuje glavni prevaljevalec g. minister dr. Kramer kot delegat Narodnega predstavništva na pogreb umrlega angleškega kralja Jurija V. v London. Sreski skupščini se bosta vršili v prvi polovici meseca februarja ter bodo novi termini pravčasno objavljani.

Zagreško glasilo JRZ prenehalo izhajati?

V »Obzoru« čitamo: »Na novo ustanovljeni »Narodni List« ni izšel že peti dan, pa se splošno domneva, da je umrl kakor njegov predhodnik »Zajednica«, ki ga je urejeval isti urednik in ki je bil pisan v istem pravcu in v istem duhu. Razlika je bila samo ta, da je »Zajednica« izhajala enkrat na teden, dočim je bil »Narodni List« dnevnik.

Katoliška akcija in politične stranke pri nas

Včerajšnji »Obzor« beleži, da sta njegovo notico da ni prejel informacij o »Katoliški akciji« iz uredništva »Slovenca«, oziroma okolice ljubljanskega škofa dra. Rožmana, registrirala tako »Jutro«, kakor »Slovenec«. Ker je »Slovenec«, citirajoč »Obzorovo« izjavo, pripomnil, da so za Katoliško akcijo v Sloveniji odgovorni samo slovenski škofji in da bodo oni odločevali o tej stvari, ga »Obzor« zavrača in izjavlja:

»Načela Katoliške akcije so ena in ista ne samo za Jugoslavijo marveč za ves katoliški svet. Zato se tudi njene osnovne ideje ne morejo drugače tolmačiti v Sloveniji, nego — recimo — na Hrvaškem. In glavna ideja Katoliške akcije je, da katoliški duhovniki ne smejo pripadati političnim strankam, zlasti pa se strank, v katerih se nahajajo tudi nekatoliki. Hrvatski metropolit dr. Ante Bauer nadškof-koadjutor dr. Stepić in preko »Katoliškega tjednika« vrhbosanski nadškof Šarić so do sedaj že nekolikokrat nedvoumno in jasno podčrtali to temeljito idejo Katoliške akcije. Gotovo je torej, da niti slovenski škofji ne morejo drugače tolmačiti vprašanja o odnosih katoliških duhovnikov napram političnim strankam. In sedaj, ko se je vrnil ljubljanski nadškof dr. Rožman iz inozemstva prčkaje katoliška javnost, da se bo načelno odločil o tem važnem vprašanju, ki je toliko na srcu tudi samemu Vatikanu. Drugače bi pri izvajanju načel Katoliške akcije veljala ena praksa v Sloveniji a druga na Hrvaškem.«

Borba za Vojvodino

Na zborovanju opozicijskih vojvodinskih politikov ki je bilo 22. t. m. v Novem Sadu pod vodstvom dr. Milana Kostića, predsednika vojvodinskega krila izvenparlamentarne opozicije, so med drugim ugotovili, da »akcija g. Hodžere v Vojvodini nazaduje v korist združenih opozicij«. Zaradi te ugotovitve je predsednik Narodne stranke Svetislav Hodžer dal novinarjem izjavo, v kateri je med drugim rekel:

»Ta ugotovitev je že sama po sebi priznanje teh politikov o veliki sili borbašev v Vojvodini. Akcija borbašev ne le da v Vojvodini ne nazaduje v korist združenih opozicij, nego je nasprotno danes dvakrat večja, kakor je bila pred volitvami 5. maja. Neuspeh federalističnega programa tako zvane združene opozicije se ima ne le v Vojvodini, nego tudi v vseh ostalih krajih naše države pripisati zgolj akciji borbašev.«

Pismena sodba v naši aferi

V naši aferi je, kakor znano, izreko okrožno sodišče v Osijeku ustno sodbo 18. novembra lanskega leta. Ker je razprava o tej aferi trajala več kakor pol leta, je bil material tako ogromen, da so sodniki šele sedaj izgotovili pismeno razsodbo z obširnim obrazloženjem. Razsodba obtega več sto na stroju pisanih strani. Delo jo bodo tiskali v 180 izvodih, ker mora dobiti razsodbo vsak obtoženec. O zadevi bo sedaj zaradi rekurzov razpravljalo še kasacijsko sodišče v Zagrebu. Za proučitev sodnega akta bo potrebovalo gotovo zopet pol leta, tako da ni pričakovati da bi bila zadnja beseda o naši aferi izrečena pred jeseni.

Še ena odklonitev iz Zagreba

Te dni smo zabeležili, da je bivši podpredsednik Narodne skupščine dr. Ribar na shodu združene opozicije v Beogradu med drugim tudi izjavil, da delujejo dr. Maček, Joca Jovanović in Ljuba Davidović na to, da osnujejo eno enotno stranko, ki bi obsegala vsa država »Obzore«, ki velja za glasilo politike dr. Mačka, zavrača to Ribarjevo izjavo in pravi:

»Bivša Hrv. seljačka stranka ni nikdar mislila na kakšno združitev s katerokoli drugo stranko. Ona se ni fuzionirala niti z bivšo Samostalnno demokratsko stranko, marveč je z njo napravila samo koalicio, očitavo si pri tem svoj program. Ne more torej biti govora o tem, da bi bivša HSS osnovala z bivšo demokratsko in zemljoradniško stranko kakšno skupno stranko.«

Smrtna nesreča letalskega narednika — Slovenca

Split, 24. januarja. o. V splitsko bolnico so danes pripeljali 26 let starega letalskega narednika Ivana Lesjaka, ki se je 21. t. m. hudo poškodoval, ko je s svojim motociklom zadel v neki voz. Lesjaka so v bolnici operirali v Trogiru je imel zaročenko Kamilo Jadrčičevo, s katero se je danes v bolnici poročil. Uro po poroki je umrl v naročju svoje soproge. Prepeljali so ga v Divulje in bo pokopan Trogiru Lesjak je po rodu Slovenec in doma iz Slivnice pri Celju.

Zima mori v Ameriki

Silni mraz je zahteval že mnogo smrtnih žrtev

New York, 24. januarja. Nad vsem ozemljem od srednje Montane do Illinoisa, od kanadske meje do severnega dela države Misouri vlada tako huda zima, kakršne v teh krajih že mnogo let ni bilo. Iz mnogih krajev poročajo, da imajo 29 do 48 stopinj Celzija pod ničlo. V Minnesoti je premet zaradi mraza skoro popolnoma ustavljen. Tam so našli zmrznenih že 12 ljudi. Zdravniki imajo polno dela pri zdravljenju ljudi, ki so jim zmrznili udi. V St. Clairvillu, Ohio, je sneg zamedel več avtobusov,

s katerimi se je vozilo nad 100 solskih otrok. Avtobuse so morali izkopati iz snega policisti in gasilci.

Mrzli val je končno zajel tudi mesto New York, in sicer ravno v času, ko stavka v najvažnejših delih mesta nad 30.000 kurjačev in vodij dvigalnih naprav v nebotičnikih. Zaradi tega so se pripetili že trije smrtni primeri zaradi mraza po hišah, ki jih ne morejo greti. Mnogo lokalnih vlakov je zamedenih.

Ugotovitve zagrebske preiskave

Zagreb, 24. januarja. AA. Policija je danes opoldne izdala tale komunikate: Preiskava proti aretiranemu Djuru Halabarcu, ki je 17. t. m. ubil policijskega redarja Ratajca in ranil policijskega redarja Bobića, je poleg njegovega popolnega priznanja ugotovila, da je Halabarc član komunistične tajne organizacije, imenovane »Udarna skupina« in da je revolver dobil pred dvema mesecema od vodstva te organizacije z nalogo, da ubije nekega biv-

šega tovariša, osumljenega, da je stopil v nasprotni tabor. Razen tega so dognane vse podrobnosti tega zločina. Aretiranih je doslej 26 oseb, o katerih se trdi, da so bili člani tajnih komunističnih organizacij, »Udarne skupine« ter rejonskih strankarskih odborov Karl Marx, Ljenuin, Voroslov in Georgij Dimitrov.

Po končani preiskavi bodo vsi aretiranci izročeni pristojnemu sodišču v nadaljnji postopek.

Mariborski mestni svet

V mesni posvetovalnici je bila nocoj prva redna seja mestnega sveta. Uvodoma je župan dr. Juvan poročal, da sta bila ustanovljena dva posebna odsaka: mestno disciplinsko sodišče in občinski odbor za prehrano, prebivalstva za primer mobilizacije Občinski svet je nato odobrilo 900 Din za ureditev volilnega imenika in subvencijo 1.500 Din mariborski gasilski župi

Dr. Müller je poročal o sporu glede porušnja hiše v Cvetlični ulici 3. Ker se je pri tej zadevi razvila obširna debata, je bila zadeva odložena. M. s. Aljančič je poročal o najemnih za stanovanja v Delavskem azilu, o Kutšerovi ustanovi in o prošnji Društva za varstvo deklet za prevzem te ustanove. Učiteljica Sabina Kutšerova je leta 1905, poklonila mestni občini na Slomskem trgu hišo števil. 12, ki naj bi služila za zatočišče revnim služkinjam. Ko se je ustanovilo v Mariboru Društvo za varstvo deklet, se je takoj pričelo potegovati za to ustanovo. Ta zadeva se je vlekla že deset let. Odslek je soglasno sklenil, da hišo prepusti društvu za 15 let pod gotovimi pogoji. Proti temu sklepu je nastopil m. s. Grčar, ki je opozarjal občino na posledice, ki bi jih ta sklep utegnil izzvati, povzlarjajoč, da je zadeva prenelgana, ker nima mestni svet nobene garancije, če bo res ta hiša služila temu namenu. Njemu je ogovarjal župan, češ da bo zadevo tak rešila banska uprava.

M. s. Stadej je poročal o prošnji hišnih posestnikov Prešernove ulice, da bi gradbeni urad poselek kostanje v tej ulici. Mestni svet je sklenil, naj se kostanji obrežejo. Odobreno je bila tudi Pohlva parcelacija na Zrinskega trgu.

Za finančni odslek je poročal m. s. Sabothy. Mestni svet je sprejel predlog glede odpisa gostiščine, vodarine in kanal-

stne pri novih zgradbah, ki se bo izenačil z državno davčno olajšavo, in sicer od 6 na 10 let. Pri tem bo mestna občina izgubila letno okrog pol milijona dinarjev. — Pridelateljskemu odboru za V. smuške tekme za prvenstvo SKJ na Pohorju je mestni svet odobrilo 5000 Din, Jugoslov. olimpijskemu odboru 1000 Din in Društvu jugoslov. akademikov 1200 Din.

Prošnje za izrek krajevne potrebe Rudolfa Koritnika v Gregorčičevi ulici, Maksa Jančarja v Gosposki ulici, Ludovika Hartmana na Aleksandrovi cesti in Marije Küharjeve v Strmni ulici so bile odobrene. Ker so se mariborske gospodinjice, pa tudi podjetniki in industriji pričeževali zaradi previsokih plinskih tarif, so mestna podjetja sklenila znižati in urediti na novo tarife, in sicer na ta način, da se znižajo cene plinu od 5 Din za prvih pet kub. metrov na 3.50 Din, za obrt in industrijo pa na 2.50 oziroma 2 Din, Mestna podjetja streme za tem, da znižujejo cene v prepričanju, da se bo na ta način dvignil konsum plina. Glede na znižane prejemke in na vedno hujšo krizo se bodo na novo ocenila stanovanja v mestnih hišah v Smetanovi ulici. Ocenila se bo res stvarna vrednost ne glede na najemnika. Kot enota se bo smatralo prvo in drugo nadstropje, dočim se bodo stanovanja v pritličju znižala za 5%, v tretjem nadstropju za 10% in v četrtem za 20%.

Mestna podjetja bodo nabavila dva Dieslova motorja pri avtobusih, na prog Maribor-Celje, za kar bo investiranih 350.000 Din. Znesek bo krit v povračilu vsote, ki jo je banska uprava prejela na preveč plačanih davčnih obdobjih od mestne občine. Nadalje bo mestna občina, preuredila skromne in ferkalne vozove, ki bodo opremljeni z motorji na ogelje. Na ta način bo javni seji še sledila še tajna.

Plesna umetnica in zagreško gledališče

Zagreb, 24. januarja. Pri snočnjem nastopu znane zagrebske plesalke Mije Corakove je prišlo v Narodnem gledališču do velikih ovacij za plesalko in ob enem do bučnih demonstracij proti gledališki upravi. Gledališče je bilo razprodano. Plesalka Mija Corakova je posvetila svoj nastop slavni ruski plesalki Ani Pavlovi. Med predstavo je občinstvo neprestano zahtevalo, naj gledališka uprava Corakovo angažira. Plesalki so prirejali neprestane ovacije, ki so se stopnjevale do konca in se nadaljevale celo na ulici. Zaradi teh inciden-

tov je upravnik zagrebskega gledališča dr. Šenoa danes sprejel novinarje in jim izjavil, da je hotela gledališka uprava že svoj čas angažirati Corakovo in njenega partnerja s primerno gažo v višini prejemkov opernih pravkov, kar pa Corakova ni hotela sprejeti. Glede na znižanje plač igralcem in na bližnjo redukcijo ansambla uprava gledališča ni mogla sprejeti njenih horendnih zahtev, omogočila pa ji je nastopne in samostojne plesne večere v Narodnem gledališču.

Naša skupina interparlamentarne unije

Beograd, 24. januarja. AA. Snoči se je v dvorani senata vršil obični zbor jugoslovenske skupine interparlamentarne unije. Zbor je vodil dr. Kosta Kumanudi.

V novi odbor so bili soglasno izvoljeni: za predsednika posl. dr. Kosta Kumanudi, za podpredsednika senator dr. Miroslav Ploj, senator dr. Grga Anđelić in posl. Mita Dimitrijevič, za tajnike posl. Miloje Sokić, posl. Dragomir Stojadinović, senator Milan Popović in posl. Miloš Rasović, za bagajnika posl. Dimitrije Mirković, za člana pa senator dr. Albert Kramer, posl. dr. Svetislav Popović, senator dr. Sava Ulmanški, senator dr. Momčilo Ivković, senator dr. Josip Nemeč, posl. Zarko Tomašević, posl. Vekoslav Miletič, posl. Miloje Rajaković, posl. Gavran, Kapetanović, posl. Nikola Kahalin, posl. dr. Ivan Lovrenčić, posl. dr. Milan Panterović in posl. dr. Caslav Nikitinović.

Prihodnja seja bo v soboto 25. t. m. ob 5. popoldne v veliki dvorani senata.

Predlog za novo odmero katastrskega dohodka

Beograd, 24. januarja. p. Eno najvažnejših vprašanj, ki teži zlasti kmečke davko plačevalce je vprašanje katastrskega čistega dohodka, ki tvori osnovo za odmero skoro vseh drugih davkov. Narodni poslanec dr. Mirok Došen in 70 drugih opozicijskih poslancev je danes vložilo predlog za novo odmero te davčne osnove. Za svoj predlog zahtevajo nujnost.

Po tem predlogu naj bi se odmeril katastrski čist dohodek v pokrajinah, kjer je pred prevratom veljala kronska valuta, na ta način, da se vzame za osnovo katastrski čist dohodek, ki je veljal 1. decembra 1918 ter ta znesek v kronah pomnoži z 12 in pretvori v dinarje. Sprejetje tega predloga bi bilo velike važnosti, ker bi se s tem omilila davčna bremena za kmete.

Volitve na Japonskem

Tokio, 24. januarja. b. Japonske parlamentarne volitve so razpisane za 20. februar.

Slovenski lovci Nj. Vel. kraljici

Beograd, 24. januarja. p. Nj. Vel. kraljica Marija je sprejela danes dopoldne v avdienco narodnega poslanca dr. Lovrenčiča, ki je pri tej priliki izročil v imenu Slovenskega lovskega društva Nj. Vel. kraljici umetniško izdelano plaketo, ki predstavlja blagopokojnega kralja Aleksandra na lovu.

Eksplorzija v šipadovnem podjetju

Banjaluka, 24. januarja. o. V strojem oddelku šipadovnega podjetja v Darutvaru je danes iz neznanega vzroka nenadoma eksplodiral velik parni kotel. V oddelku je bilo 6 delavcev, ki so bili vsi huje ranjeni. Eksplozija je bila tako silna, da se je porušil del zgradbe. Skoda cenijo na 200.000 Din. Ranjene delavce so prepeljali v bolnišnico. Večina izmed njih je bila operirana, stanje štirih ranjenec pa je tako resno, da so zdravniki malone že obupali, da bi jih mogli ohraniti pri življenju.

Povodnji na Portugalskem

Lizbona, 24. januarja. AA. Havas poroča: V celi Portugalski posebno pa na severu divjajo silne nevihte. Nižje ležeča predmestja v Portu in Coindri so poplavljeni.

Porast porodov v Nemčiji

Berlin, 24. januarja. r. Ministrstvo narodnega zdravja objavlja, da se je v letu 1935 v 55 najopših nemških mestih rodilo 345.095 otrok napram 318.000 v letu 1934 in 240.000 v letu 1932.

Vremenska napoved

Novosadska vremenska napoved za soboto: Na zapadu mogoče dež; dvig temperatura. Dunajska vremenska napoved za soboto: Pooblačitev; mraz bo jutraj le še ponekod.

Razpust makedonskega nacionalnega pokreta v Bolgariji

Sofija, 24. jan. p. Po naredbi notranjega ministrstva je bil razpuščen makedonski nacionalni pokret, ki je vodil vse delo makedonskih dobrotvornih bratstev. Razpuščena je tudi makedonska ženska zveza. Policijski organi so v zvezi s tem zaplenili vse pohištvo in arhiv, makedonskega nacionalnega komiteta in zapečatili vse prostore, v katerih je delal odbor. Ta od-

redba je bila izdana po zakonu o razpustu političnih strank, ker vlada meni, da je makedonski nacionalni pokret politična organizacija. Poslej bodo moge makedonske organizacije delovati samo kot dobrodelne organizacije in kot makedonske kulturne ustanove. Novi odbor komiteta ne bo več izvoljen.

Krvavi nemiri v Siriji

Jeruzalem, 24. januarja. z. DNB poroča: V teku neredov v Siriji so bili včeraj v Damasku ubiti trije dijaki, veliko število demonstrantov in 40 redarjev pa je bilo ranjenih. Dijaki so prisilili vse lastnike trgovin v krščanskem in židovskem delu mesta, da zapro svoje tokale. V Homsu je prišlo do spopada pred vladno palačo. Ranjenih je bilo 20 oseb; tri osebe pa so ubite. V Damasku in Alepu je bilo dose-

daj aretiranih 750 demonstrantov. Oblasti so v obeh mestih odredile obsedno stanje. Francoski visoki komisar de Martel je prišel danes v Damask. Ko je sprejel časnikarje, jim je sporočil novo razdelitev Sirije, v osem okrajev, Sirski finančni in prosvetni minister sta podala ostavko, misli pa se, da bo demisijski tudi sirski predsednik države.

Naši kraji in ljudje

Šolstvo na Koroškem, skeleča rana Zahteve in ugotovitve slovenskega življa onstran Karavank

Celovec, 24. januarja
Na Koroškem sestavljajo krajevne in okrajne šolske svete. Zakon o šolskem nadzorstvu na Koroškem določa, da tvorijo krajevne šolske svete: župan kot načelnik, zastopniki cerkve, učiteljstva, staršev in občin. Zastopnik cerkve je dušni pastir dotične župnije, učiteljstvo zastopa šolski vodja, svoje zastopnike predlaga občinski odbor, potrdi pa jih načelnik okrajnega šolskega sveta. Število zastopnikov občin se določi po številu občinskih odbornikov. Zastopnike staršev in njih namestnike imenuje okrajni šolski svet. V šolskih občinah, kjer so utrakoviščne šole, se imenujeta dva zastopnika staršev, katerih eden naj bo Slovenec.

Okrajne šolske svete tvorijo: okrajni glavar kot načelnik, zastopnik cerkve, dva ali trije zastopniki staršev, štiri zastopniki občin, okrajni šolski nadzornik, okrajni zdravnik in strokovni nadzornik za nadaljevalno šolstvo. Zastopnika cerkve imenuje cerkevna oblast, zastopnike učiteljstva deželni šolski svet, zastopnike občin pa deželni glavar. Tudi zastopnika staršev in namestnikov določa deželni glavar. V okrajnih, kjer se je vsaj tisoč prebivalcev pri zadnjem ljudskem štetju vpisalo za Slovence, imenuje deželni glavar iz njih srede še tretjega zastopnika staršev.

V deželnem šolskem svetu je deželni glavar predsednik. Članstvo pa tvorijo zastopnik cerkve, 5 zastopnikov učiteljstva, 3 zastopniki staršev, 5 zastopnikov dežele, upravni referent, deželni šolski nadzornik, strokovni svetovalec za slovenski pouk in

strokovni svetovalec za nadaljevalno šolstvo. Zastopnike staršev in dežele imenuje deželni glavar. Na predlog domovinske fronte imenuje deželni glavar tudi strokovnega svetovalca za slovenski pouk.

Postava ne predvideva, kdo predlaga zastopnike slovenskih staršev v krajevnih in okrajnih šolskih svetih, katere imenuje okrajni šolski svet za krajevne šolske svete in deželni glavar za okrajne. Slovenska prosvetna zveza se je te dni obrnila do deželnega glavarja s prošnjo, naj ji dovoli pravico predloga. Pri tem je izrazila nado, da bodo interesi slovenske manjšine primerno zastopani.

Zadnji »Koroški Slovenec« je svojim čitateljem razložil postavbo o šolskem nadzorstvu in o ureditvi šolske oblasti v deželi ter pristavil: Od raznih strani prihajajo vprašanja, kdaj bo v našem delu dežele izvedena toliko zaželena in pričakovana prenova ljudskega šolstva, ki bo upoštevala leto domaćo vzgojo otrok v materni govorici s tem, da ji bo dano v šoli primerno mesto. Zastopstvo slovenske manjšine je in bo storilo vse korake, da odpravi kričevo krivico, ki pači obraz dežele in države. Da doslej ni prišlo do sporazuma, ni v ničemer krivda manjšine, marveč organizacije, ki skuša dosežati šolski položaj ohraniti neizpremenjen ali ga celo poostri. S tem stališčem je ta organizacija jasno pokazala, da gre tudi danes izključno samo za razarovanje Slovencev. V koliko so njeni cilji istovetni s cilji dežele in države, bo pokazala bližnja bodočnost.

ajnimi prizori predelana v filmsko pesniško. Nje vrednost ni samo v češkoslovaški nacionalni noti, marveč tudi v občečloveški vsebini, ki z nedosegljivo silo vpliva na gledalca. Naslovno vlogo igra naš stari znanec Zvonimir Rogoz

Današnje slavnostne predstave se bodo udeležili predstavniki oblasti in številni odlični povabljeni. Pred predvajanjem, ki ga odpira češkoslovaški zvočni »ednik, bo imel slavnostno besedo o generalu Štefániku predsednik Jé-lige dr. Egon Staré.

Jože Šircelj †

Mokronog, 24. januarja.
Umrj je v 84. letu starosti v Mokronogu daleč na okoli znani, priljubljeni trgovec g. Jože Šircelj. Bil je mož starega kova in najstarejši junak garde, ki se je že pred 60 leti borila za slovenstvo. Se kot mlad

trgovski sodnik je živel v Brežicah, ki so bile tedaj znano nemürsko gnezdo. Pod pevovodjo Prohasko se je razlegala samo nemška pesem. Tedaj sta prišla v Brežice učitelj Račič in Jože Šircelj. Račič je postal pevovodja novega slovenskega društva, a prvi tenor in duša pevskega zbora je bil rajnik Jože, ki se ga še danes marsikdo spominja kot izvrstnega pevca. G. Šircelj se je kasneje preselil v Mokronog, kjer je ustanovil trgovino z mešaním blagom. Nemilo je vplivala nanj smrt njegove ljubljene žene G. Rozalje, ki je bila iz znane ugledne slovenske uradniške rodbine Žugeleje iz Kostanjevice; umrla mu je pred desetimi leti. Skrbno sta vzgojila svoje otroke, od katerih je bil sin Jože najstarejši komandant slovenskih prostovoljcev prvega jugoslovenskega počka v Sibiriji, ki je po mnogih preizkušnjah svoje junaške fante čez pet mesecev vožnje med streljanjem rdeče armade srečno pripeljal v Vladivostok, kjer so se ukrcali za pot v domovino. Umrj je leta 1931. Drugi sin Srečko je prevzel po očetu trgovino v Mokronogu, dočim je Darko postajenačelnik.

Jože Šircelj je bil pri vseh priljubljena osebnost, njegova dobrodušnost in pristna dolenska šegavost sta prilepali vsakega, kdor ga je poznal sovraštvo in z'oba sta mu bila neznanja. Njegov humor je ostal svež še v visoki starosti. Plemenitega starčka bomo spremili v nedeljo ob 14.30 k večnemu počitku na pokopališče v Mokronogu. Slava spominu takega moža!

Pri nekaterih boleznih žolča in jeter,

žolčnih kamenih in zlatenci urejuje naravna **FRANZ-JOSEFOVA** grenčica.

prebavo in pospejuje iztrebljenje črevesja. Klinične izkušnje potrjujejo, da domača pitna kura (zdravljenje) dobro učinkuje, ako popijemo

FRANZ-JOSEFOVO

zmešano z malo toplo vode, zjutraj na prazen želodec.

Ogi. reg. S. br. 16483/35

Telesne napake otrok

Iz predavanja strokovnjaka primarija dr. Minafa

Dne 17. t. m. je imel primarij g. dr. Minaf v okrožnem uradu zanimivo predavanje v okviru TKD »Atene« o telesnih napakah pri deci v dobi rasti. Iz predavanja posnemamo.

Zdravniška statistika izpričuje, da je izvrstno število otrok telesno nepravilno razvitih. Napake so delno prirojene, to se pravi, da se otroci z njimi rode, delno pa pridobljene zaradi bolezni v prvih letih deinstva.

Izmed prirojelih napak se javljajo najpogosteje kepaste noge in izpah v kolku. Ti dve napaki predstavljata hudo oviro v nadaljnjem razvoju otroka. Poleg teh dveh napak je še dolga vrsta bolezni, ki kaže zmanjšano otroka. Tako angleška bolezen (rahitis) in razne nalezljive bolezni (poliomyelitis, davica), ki zapuščajo razne posledice na okostju in mišicah (deformacije kosti, otrpi mišičevja in živčevja) na spodnjih udih, kakor koleno na »x«, koleno na »o«.

Zelo neugodno vpliva na razvoj otrokove hrbtnice šolska doba (nepravilno sedenje pri pisanju, risanju, ročnem delu). Poleg življenjske važnosti teh napak je v zvezi s tem tudi skazena zmanjšost.

V splošnem pridejo v poštev tri skupine patološkega zakrivljenja hrbtnice, namreč: zakrivljenje srednjega dela hrbtničnega loka nazaj (znanstveno jo imenujemo okrogli hrbet ali kyphosis), zakrivljenje hrbtnice naprej (lordosis), ki je bolj redka in je zmezoem v zvezi s kako drugo boleznijo, odnosno deformacijo, in zakrivljenje hrbtnice v stran (scoliosis).

Glede zdravljenja teh deformacij je treba določiti za vsak posamezen primer posebej vse potrebno, ker ne velja za vse enotno zdravljenje.

Nenavadna nesreča pod Sv. Urbanom

Dvovprežni voz zgrmel v prepad — Konj se je pri tem zapletel v drevo in je obešen poginil — Voznik ranjen

Maribor, 24. januarja.
Nenavadna nesreča se je pripetila predinočjim na Sobru pri Sv. Urbanu nad Mariborom. V sredo se je bil podal posestnik sin Ivan Pažun z dvovprežnim vozom v Maribor. Voz je bil naložen z lesom, ki ga je Pažun v Mariboru prodal. Zvečer okoli 21. ure se je vračal s konjema in vozom do

mov proti Sobru. Zaradi teme pa je nastala nesreča, ki je imela žuden zaključek. Na nekem ovinku sta konja zašla preveč na rob ceste in v naslednjem trenutku je voz s konjema vred zgrmel po strmini v prepad, okoli 30 m globoko. Pri tem sta se preplašena in pobesnela konja z vjati zapletla ob neko drevo. Eden od obeh konjev se je iz nevarnega položaja rešil in se odtrgal od drugega konja, dočim se drugemu konju to ni posrečilo. Breal je z vsemi močmi okoli sebe, da bi se rešil usodnega položaja, kar se mu pa ni posrečilo, ampak je tako obešen, po dolgotrajni brezuspešni borbi na drevesu poginil.

Pažun je med vožnjo stopal za vozom, da ni mogel grozeče nesreče pravočasno preprečiti. Ko je videl, kaj se je zgodilo, je skušal pomagati konjema, da bi ju z vjati vred odotal. Pri tem pa ga je eden s smrtno se boreči konj tako močno brenil v glavo, da je obležal na mestu in da so ljudje na njegove klice na pomoč prihitali na mestu nesreče. Enega od konjev, ki je zbežal, so naslednjega dne ujeli, voz in poginulega konja pa so z vrvmi izvlekli iz prepada. Poškodovani in ranjeni Pažun pa leži v domači oskrbi. Trpi poleg bolečin preko 5000 dinarjev škode.

KINO UNION, tel. 22-21
Biser dunajske filmske produkcije! Veseligr pristnega dunajskega humorja z ansamblom najpopularnejših igralcev in komikov!
GOSPOD BREZ STANOVANJA
Herman Thimig, Paul Hörbiger, Leo Slezak, Adele Sandrock, Lizzl Holzschuh
Predstave ob 16., 19.15 in 21.15. uri. Najnovejši zvočni tednik.
MATINEJA ob 14.15 po 4.50 Din Napeto! Napeto!
VRAZJI TIGER

Sodni odmev stavke v tiskarnah

Ljubljana, 24. januarja.
Včeraj se je pred sodnikom poedincem g. Lederhasom vršila zanimiva razprava proti predsedniku ljubljanske podružnice Saveza grafičnih radnika Jugoslavije Dragu Kosmu in tajniku Jožetu Struklju, ki ju je zaradi žalitve in obrekovanja tožil Janko Runtič nameščenec Narodne tiskarne. Tožba izvira iz lanske stavke tiskarskega delavstva, ki se je čitatelj gotovo še spominjajo. Par dni po izbruhu stavke sta pisala obtožnica družstvu »Tubo« v Ljubljani v imenu stavke organizacije pismo, v katerem ostro napadata in žalita Runtiča zaradi tega, ker je delal v Narodni tiskarni. V pismu so izrazi »stavko-kaz«, »krumir«, »podlost« itd. Dalje je v nje računeno, da delajo v tiskarni nepošte-

ni elementi, ki nimajo značaja in časti, pa še druge slabe stvari.

Zaradi vseh teh žalitev in obrekovanj se je vršila večeraj sodna razprava, na kateri je tožilec zastopal odvetnik dr. Krivic. Obtožnica, ki sta že poprej priznala, da sta pisala inkriminirano pismo, k razpravi nista osebno prišla, marveč ju je zastopal odvetnik dr. Voršič. Ta je v svojem zagovoru poudarjal, da njegova klijenta nista pisala pisma v svojem imenu, marveč v imenu in v interesu stavkajočega delavstva, organiziranega v njuni organizaciji. Poskusil je nastopiti dokaz resnice, ki pa se mu ni posrečilo. Zaradi tega je sodišče obsodilo Draga Kosma na 7 dni zapore in 120 Din globe, pogojno na eno leto, Jožeta Struklja pa brezpogojno na 10 dni zapore in 120 Din globe. Zagovornik dr. Voršič je vložil priziv.

Pol stoletja že deluje CMD, darujmo še za pol stoletja!

nji, dokler jim ne zmanjka zmožnosti ali volje do duševnega dela. Ko je njihova nadarjenost izčrpana, običijno in se zadovoljujejo z doseženim uspehom, si poiščejo temu primerno službo, ali pa čakajo tudi na nižjih položajih, uživajoč v povečani gotovosti svoje eksistence in v priznanju sposobnosti od strani delodajalcev. Zadovoljni so, da so opravili svoje prvo in poglavito življenjsko dolžnost, razviti svoje sposobnosti do kraja.

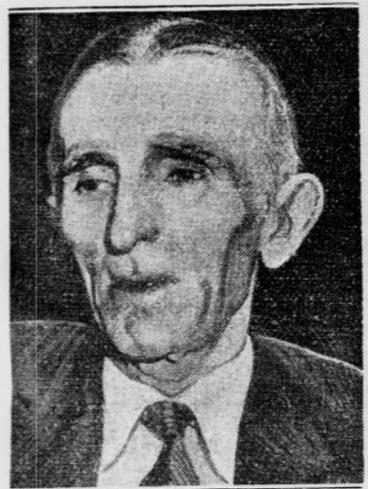
Ali jim sme to kdo kratiti in jih v tem zapostavljati? To bi bilo strašno.

Ker se vsa polmiska suče okoli dopisne šole, »proslulega« Instituta polytechnique v Parizu, želim v nekoliko potezah objektivno predočiti javnosti program in način študija.

Institut je na stopnji višjih tehniških šol in vrši predavanja z dopisovanjem. Ima dva oddelka: elektrotehnični in inženjersko-gradbeni z arhitektonskim pododdelkom. Kompleks predavanj je razdeljen tako, da se postopno predelajo snovi: v elektrotehničnem za elektroinženjerje, tehničnega črtalca (risarja), pomočnika inženjerja in inženjerja; v inženjersko-gradbenem min arhitekta inženjerja za nadzornika, tehničnega črtalca (risarja), pomočnika inženjerja in inženjerja. Potrebna izobrazba za vpis: dovršena osnovna ali srednja šola. Pri osnovnošolski izobrazbi se predelajo vsi predmeti s srednješolskega programa, ki prihajajo za strokovno izobrazbo v po-

Pred 80 letnico Nikole Tesle

Akcija za ustanovitev Instituta Nikole Tesle v Beogradu

Ljubljana, 24. januarja.
Da bi naš narod vidno izrazil svoje priznanje in zahvalo slavnemu rojaku Nikoli Tesli, je uvedena akcija za ureditev Instituta Nikole Tesle v Beogradu. Nikola Tesla je kot tvorec moderne elektrotehnike in radiotehnike zaslužil čast in zahvalo vsega človeštva, posebno priznanje pa mu dolgujemo mi, ker so njegova velika dela postala ves naš rod. Institut v Beogradu bo treba opremiti z modernimi pripomočki in napravami za raziskovanje na področju, na katerem je naš slavni rojak dosegel toliko uspehe. Da bi se to doseglo, je bilo ustanovljeno v Beogradu društvo, ki bo z raznimi prireditvami in publikacijami del slavnega rojaka zbiralo potrebna sredstva. Prva velikopotezna prireditev novega društva bo letos, ko bo Nikola Tesla 10. julija praznoval svoj 80. rojstni dan.

Prva svojega velika odkritja je naš slavni rojak posvetil svetu in človeštvu že leta 1882. in v 10 letih je ustvaril praktično uporabo in vrednost svojih iznajdb. »Če bi rezultate dela Nikole Tesle izločili iz naše industrije«, je dejal ameriški strokovnjak inž. Behrend, bi se ustavilo kolesje naše industrije, ustajali bi se naši električni vozovi, mesta bi bila v temi in tovarne bi izumrle.« Za ves svet veljajo te besede uglednega ameriškega strokovnjaka. Tesla je postavil sintonizirano brezžično telegrafijo na solidno podlago in tedaj se je pričela nagla industrializacija radiotehnike v

Ameriki, Angliji, Franciji, Nemčiji in drugih državah.

Angleži so leta 1931. na najslavesnejši način proslavili Faradejev odkritje indukcije in delegati znanstvenih ustanov vsega sveta so takrat v Londonu počastili zaslugi velikega učenjaka. Italijani so že večkrat z največjim sijajem častili zaslugi in spomin velikega fizika Volte, Francozi proslavljamo Amperovo odkritja v elektromagnetizmu, Američani slavijo Edisona, od nas pa zahteva tudi naš nacionalni ponos, da se oddolžimo velikemu rojaku Nikoli Tesli, ki se upravičeno prišteva med velikane znanosti.

Društvo za ureditev Instituta Nikole Tesle bo izvedlo proslavo že pred 80. rojstnim dnem velikega učenjaka, da bi pri njej lahko sodelovali pred počitnicami vse šole. Proslave se bodo vršile od 28. do 31. maja in združene bodo s strokovnimi in popularnimi predavanji, ki se bodo vršila zlasti v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani.

General Štefánik v filmu

Drevi ob 1945 bo v prostorih kina Slove pod protektoratom Jugoslov.-češkoslovaške lige v Ljubljani slavnostna predstava češkoslovaškega nacionalnega filma »Himna svobode«.

Junak filma je skoraj že legendarni osvoboditelj Slovkov, general Mjan Rastislav Štefánik tretji in najmlajši v močnem političnem ozvezdju Masaryk—Beneš—Štefánik. Žilvljenje tega nadarjenega Slovaka je izpolnjeno z mnogimi romantično nenavadnimi podvigi in stopnjevano do pravega heroizma, ki ga s kruto simboliko zaključuje njegova tragična smrt. Nekaj let pred vojno je mladi Slovak zoslovel v Parizu kot nada francoske astronomije in so ga v znanstvene namene pošiljali daleč po svetu, celo na tihooceanski otok Tahiti. Med svetovno vojno si je kot francoski italce s svojim znanjem in junaštvom pridobil najvišja priznanja in napravil bleščečo vojaško kariero. Uspešno je sodeloval kot letalec na srbski fronti. Pridružil se je češkoslovaškemu osvobodilnemu gibanju, postal opora T. G. Masaryka in čez nekaj časa general češkoslovaške narodne vojske in prvi vojni minister mlade republike. Na povratku v domovino je nastal težak defekt v letalu in Štefánik je z gorečim letalom nartev padel na tla komaj osvojevane domovine.

To je v kratkem zgodba njegovega življenja, ki je bila v filmu »Himna svobode« z mnogimi podrobnostmi, zapletljaji in si

Ali se morem s pomočjo pariškega Politehničnega instituta usposobiti za inženjerja?

O Politehničnem institutu v Parizu, pri katerem se s pomočjo dopisne šole vzgaja tudi več jugoslovenskih državljanov za inženjerje, smo objavili v božični številki »Jutra« daljši članek, nato še članek nekoga inženjerja in slednjič pojasnilo francoskega konzulata v Ljubljani. Prejeli smo na božični članek še naslednji obsežnejši odgovor in ga objavljamo iz dveh razlogov: ker pričuje, kje in kako iščejo naši ljudje znanja, in ker dovolj izčrpno opisuje, kako se študira s pomočjo pariškega Politehničnega instituta.

Duševno strta, razočarana mladina, v kateri se pa skrivajo viri neprebujene in neizkoriščene nadarjenosti, je pahnjena nemo, prano v pekel resničnega življenja. Neizprosnna borba za kruh in spoznavanje resničnega življenja krepijo voljo onih, ki še niso zabredli pregloboko. Notranja sila jih goni, dati svetu to, kar zmorejo. Stikajo za znanjem; z užitkom ga črpajo, kjerkoli morejo; z učenjem izpopolnjujejo vrzeli, izkoriščujoč svojo nadarjenost. Ustvariti želijo svojemu znanju in sposobnostim primerno eksistenco.

Kdo jim more to zabraniti? Oblasti? In vendar so ljudje ki pozivajo naše oblasti na pomoč, ker so pričeli »dobroverni in čistiželjni navivneži že resno ograzati interese važnega stanu — naših res šolanin in diplomiranih inženjerjev, ki s pravo nenovotvorjeno diplomom in vsestranskim solidnim znanjem v neprestano »raščajočem« številu zamen iščejo primernega, sobi vrednega, dostojnega mesta in kruha.

Vsaka inženjerska diploma (tudi diploma »d'ingenieur« iz Pariza) je papir, na katerem vsebina izpisa karakterizira stopnjo in vrsto uspešno absorbiranih strokovnih snovi dotičnika, pa najsi bo diploma pisana v fancoščini, nemščini, slovenščini,

ali z amharščino. Da ti »naivni in čistiželjni« nosilci francosko pisanih diplom ne znajo niti besedice francoski, je vendar jasno že iz namena jugoslovenske sekcije Politehničnega instituta. Jugosloven naj si štej v čast, da v lastni državi lahko izkorisča svoje strokovno znanje v svojem jeziku! Če pa potrebe splošne izobrazbe zahtevajo, se nadarjenim ni težko priučiti tujega jezika. To so dokazali iz preziranih vrst tisti, ki so po 8 mesečnem rednem študiju z ostalimi rednimi študenti uspešno absolvirali poslednji semester univerze v Caenu. In ti znajo gotovo boljše francoski, kakor marsikateri naš absolvent univerze.

V božičnem članku je bilo zapisano: »Ta dobroverni, čistiželjni in naivni, na ment, je pričel že resno ograzati interese našega instituta v Parizu privabljeni elementi, je pričel že resno ograzati interese važnega stanu — naših res šolanin in diplomiranih inženjerjev. Krasna in za nas častna ugotovitev! Ali pa je mogoče, da takšen element ogroža interese res šolanin in diplomiranih, z vsestranskim solidnim znanjem napolnjenih inženjerjev? Zasmehavanje in klicanje oblasti na pomoč — to bi kazalo, da je menda res mogoče. Inteligent, ki se zaveča svoje sposobnosti, bo z dvignjeno glavo poedel v oči svojemu konkurentu, ga objektivno ocenil in postavil na ono mesto, kamor spada. Če bo pa podcenjeval njegovih sposobnosti, V

zavesti, da ga nakrkljuje, se ne bo plašil z njim boriti se za obstanek. Kakšne ogromne koristi daje narodu takšno tekmovanje najboljšim med najboljšimi, najposposnejšim med najposposnejšimi, se vidi ravno v kulturni stopnji narodov, ki so cenili le sposobnosti, ne brigajoč se za vire, iz katerih je ta sposobnost črpana.

Tekmovanje sposobnih — to je zdrav, prirodan, sodoben in pravičen program.

Vsak čovek, ki ima vsaj malo objektivnega pogleda na svet, vé, da ni važno, kje in kako seme vzklje. Glavno je, da rodi dober in obilen sad. Kakaj je pobegnil Pupin v Ameriko? Zato, da je tam lahko neovirano razvil svojo nadarjenost. Ali menite, da bi bil mogel Edison vzrasti v evropski zatohlosti? Gotovo ne! Še danes bi vsi mi sedeli ob leščerbah. Z gotovostjo trdim, da je med vsemi absolventi rednih šol komaj okoli 25% takšnih, ki so znanje črpalji z zanimanjem, da bi prišli nštetim skrivnostnim pojmom do dna, razvijajoč pri tem svojo duševnost z lastno nadarjenostjo; le — teh je med absolventi dopisnih šol. če že ne 100. pa vsaj 99%!

V vseh kulturnih državah se odpira nesteto vrat vsem onim, ki se želijo nasekati znanja. Nudi se jim nebroj možnosti pridobiti si znanje v večermih ali drugih tečajih, ob strokovnih predavanjih, s pomočjo dopisnih šol ali po radiu. Pot jim je vedno in povsod odprta. Hodijo po

Domače vesti

Govorili bi o denuncijantstvu . . .

Opoldansko glasilo »Slovenec« je poročalo, da se je dr. Albert Kramer v ponedeljek zvečer odpeljal v Beograd in da so se okrog njega v ljubljanskem Kolodvoru pred odhodom brzovali »zbrali številni prijatelji iz ljubljanske železniške direktije«. »Tako smo videli«, pravi dalje list, »prijaznem in nad vse zaupnem pogovoru višje funkcije ljubljanske direktije, g. inž. Finca, g. Smerduja in več drugih.
Ce bi v »Jutru« ali kakem drugem naprednem listu izšla slična notica, seveda z drugimi imeni, v času, ko so bili pri »Slovencu« še hudop opozicionalni, bi ves klerikalni tabor govoril o denuncijantstvu in denuncijantih.
Najlepše pri stvari pa je, da noben od obeh gospodov, ki ju imenuje »Slovenec«, tisti večer z ministrom dr. Kramerjem ni govoril. Kaj bi rekli pri »Slovencu«, če bi se tako na lepem zlagalo »Jutro«? Na »Slovenec« odgovor nikakor nismo radovedni!
M. A. C.

* Prvi bosaneec direktor železnic v Sarajevu. Sarajevski »Jugoslavenski list« ugotavlja, da je z imenovanjem g. Dušana Ličinca za direktorja državnih železnic v Sarajevu prišel prvi ožji bosanski rojnik na to mesto. Od ureditve železniških prog v Bosni je minilo že več kot 56 let in doslej je stal niti eden bosaneec na čelu železniške uprave. Novi direktor je rodom iz Maglaja, po dovršenih pravnih studijah je služboval nekaj časa pri finančni upravi, leta 1912 pa je v Mostarju nastopil prvo službo pri železnici. Ob izbruhu svetovne vojne so ga kot političnega osumljenca aretirali v uradu sarajevske železniške direktije, zaprti pa so ga tudi leta 1917 in ga je šele osvobodjenje rešilo iz vojaških zaporov.

* Zavarovanje oseba. zaposlenega pri kmetijskih strojih. OUDZ v Ljubljani razpisala plačilne naloge za kmetijske stroje za l. 1934. Obema opozarja, da je treba plačati tudi zaostanke iz prejšnjih let. Proti temu zavarovanju se opaža splošno nezadovoljenje, dasi so prispevki malenkostni v primeru z obveznostmi, ki jih prevzema urad. Splošno je znano, da se prav pri mlacvah, odnosno pri kmetijskih strojih, pripeti največ nesreč. Nezavzemanje potrebe takega zavarovanja gre v nekaterih primerih teko dalje, da se lastniki mlatic in kmetijskih strojev pravičarja za »malenkostni predpis« nekaj dinarjev. Stroški takih pravd presegajo tudi do petdesetkratni predpis. Tako pogosti so primeri, ko lastniki ne prijavijo pri mlaticah in pri kmetijskih strojih zaposlenih oseb zaradi neznanja predpisov. Opustitev prijave ima zelo hude posledice za lastnika. Drage in dolgotrajne civilne pravde, ki jih naperijo ponesrečenci proti lastnikom mlatic, ograjajo v marsikaterem primeru gospodarski obstoj prizadetega. Zaveščevanje plačila ima za posledico izvedbo prisilne izterjatve in povzroča nesorazmerno višje stroške, kakor znaša predpis.

* Nedeljski vojni listki tudi na nekatere praznike. Turjokomprometa zveza »Putnik«, Maribor, sporoča, da se izdaja v območju direktorje državnih železnic v Ljubljani nedeljski vojni listki za nedelje še za naslednje verske praznike: za božič (dva dneva) novo leto, sv. Tri kralje, sv. Jožefa, vnebohod, veliko noč (poleg nedelje še drugi dan), sv. Rečnje telo, sv. Petra in Pavla, sv. Cirila in Metoda, veliki šparnec, vse svete in brezmadženo spočetje. Poleg tega pa se izdajajo omenjene karte še za rojstni dan Nj. Vel. kralja in za praznik ujedinenja.

* Velika razstava fotografij bo odprta 2. februarja v dveh dvoranah umetniškega paviljona »Cvijete Zuzorič« v Beogradu. Prirajajo fotografija Srbskega planinskega društva. Prekašala bo po obsegu in udeležbi vse dosedanje naše razstave fotografij. Poselma komisija je pregledala doslej že nad 1.200 fotografij ter odhvala okrog 400 najlepših in najboljših. Razstava se bo vršila pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kraljice Marije in bo odprta 10 dni.

* Naročnikom ljubljanskega zvonca! Tiskovna zadruga v Ljubljani sporoča vsem starim in novim naročnikom ljubljanskega zvonca, da bo odslej podeljevala vsem tem 30% popust na vse njene knjige. Tako naročila je treba izvesti naravnost pri centrali v Ljubljani, Dalmatinova ul. šte. 10. Pri naročilu knjig naj s naročniki sklicujejo na svoj abonma.

* Smrt zaslužnega bosanskega prosvetnega in javnega delavca. V Zagrebu je umrl bivši ravnatelj sarajevske gimnazije in bivši narodni poslanec Milan Cuković, ki je bil ugledna osebnost v političnem in kulturnem življenju Bosne in Hercegovine. Rodil se je leta 1876 v Visokem in kot profesor je služboval na raznih srednjih solah Bosne in Hercegovine. Vojna ga je zatekla kot ravnatelja preparandije v Derventu, od koder so ga odvedli v internacijo. Po osvobodjenju je bil imenovan za ravnatelja sarajevske gimnazije. V pokoj je stopil pred leti, ko je kandidiral za narodnega poslanca. V zadnjem času je prebival v Beogradu, kjer ga bodo tudi položili k večnemu počitku. Kot vzgojitelj srednješolske mladine in kot gimnazijski ravnatelj si je pridobil velik ugled ne samo po svoji sposobnosti, temveč tudi po svoji ljubezni do mladine in vnemi za narodno prosveto.

* Avstrijska zveza izumiteljev na Dunaju namerava tudi letos, na dunajskem mednarodnem sejmu od 8. do 15. marca prirediti svojo posebno razstavo, ki bo tudi inozemskim iznajditeljem nudila ugodno priložnost, da razstavijo svoje iznajdbe na Dunaju. Interesenti naj se obrnejo naravnost na avstrijsko zvezo izumiteljev (Erfinderverband) Wien I. Postgasse 7, ki bo odgovorila na vsa vprašanja, če bodo dopisni priložni prtemni mednarodni »coupon réponse«, za kritje poštnine.

* Zlostna obletnica. V Grljanu pri Zaječarju so v četrtek dopoldne opravili spominski cerkveni obred ob obletnici strašne nesreče, ki se je pripetila lani v rudniku Sibiški Balkan ter zahtevala 11 smrtnih žrtev. V grljanski cerkvi je bil v prisotnosti vseh rudarjev in nameščencev podjetja izvršen parastos. potem pa so zastopniki odbora za popliranje rodbin ponesrečenih rudarjev in rudniške uprave počastili spomin žrtev dela. Otrokom ponesrečenih rudarjev so razdelili vložne knjžice v skupni vrednosti 21.271 Din, kar je ostalo odboru po razdelitvi prvih podpor. Na dan žlostne obletnice je delo v rudniku počivalo.

* Uradniki! Če zaradi tesnih socialnih razmer ne morete med naročnike ljubljanskega Zvonca, zahtevajte revijo v vseh kavarnah in večjih hotelskih ali gostilniških obratih! Podprite vsaj na ta način slovensko književnost in njeno najstarejšo revijo. * Arheološke najdbe na Krku. V Garici na otoku Krku so na nekem privatnem zemljišču razvaline starodavne cerkve. Kmetje so našli tam starodavno ploščo z napisom in kustos zagrebškega muzeja Josip Klemens je potem ugotovil, da so v Garici ostanki starorimske stavbe. Kustos Klemens ima še v Baški neke opravke, ker so tudi tam našli neke arheološke zanimivosti, ko pa se vrne, bo vodil raziskave v Garici, ki po njegovem mnenju nismo obojato.

* Huda nesreča pri gradbi železniške proge. Iz Ustiprača so pripeljali v sarajevsko bolnišnico 13 delavcev, ki so se ponesrečili pri graditvi nove železniške proge Ustiprača-Foča-Bileća. Ti delavci so vozili vagončke z gradbenim materialom po gradbenih odrih. Pod pezo se je eden odvod udrl, delavci so padali na zemljo in vagončki so jih pritisnili. Tri žrtve te nesreče so hudo poškodovane.

* Stoletni ženin. Pred šeriatskim sodiščem v Zvorniku se je te dni poročil Mustafa Suljanović, ki se je rodil leta 1835 v neki vasi v zvoznški okolici. Njegova izvoljenka je stara 60 let. Suljanović zatrjuje, da je še vedno mlad. O tem pričča tudi njegov spomin. Zanimivo zna pripovedovati o vseh izpremembah, ki so se v Bosni izvršile v dobi njegovega dolgega življenja.

* Pri verašijem podlistku »Križa v peklu« je pomotoma izostalo ime avtorja: Hinko Smrekar.

* Slovensko lovsko društvo, belokranjska podružnica v Crnomlju ima svoj redni občinski zbor 9. februarja ob 13. v hotelu Lackner v Crnomlju.

Pri premieri se je javilo 40 dam z imenom

»Viktorija«

vsem Viktorijam!

Vsem damam s prelepim imenom Viktorije se nudi

BREZPLAČEN

vstop k predstavam veličastnega filma »Viktorija«. Edini pogoj: izkaznica in vstop v družbi.

»ELITNI KINO MATICA«

* Filozofsko društvo bo imela danes ob 18. v predavalnici mineraloškega instituta na univerzi tretje svoje predavanje. Predavala bo vseuč. doc. g. dr. Alma Sodnik o temi »Matija Hvale. Odločbe iz zgodovine filozofije pri Slovencih? Vabljeni člani in oni, ki se zanimajo. Vstop prost.

* Obični zbor Slovenske matice za 1935 se bo vršil v ponedeljek 10. februarja ob 6. zvečer v društvenih prostorih na Kongresnem trgu 7. Dnevni red: poročila društvenih funkcionarjev, slučajnosti. Pravico do udeležbe imajo pokrovitelji, ustanovniki in društveniki. — Odbor SM.

* 2000-letnica rojstva rimskega pesnika Horacija proslavi državna klasična gimnazija v petek, 24. t. m., v dvorani Filharmoničnega društva v Ljubljani, Kongresni trg. Začetek ob 18. Na sporedu bodo deklaracije, recitacije, pevске točke in predavanje o Horaciju. Vstopnine ne bo, vsi, ki se zanimajo za tega rimskega pesnika, se vabijo!

* Umrla je na Resljevi cesti 12 gospa Ana Klinec, rojena Brankovičeva, Pogreb bo jutri ob pol 15. Blag ji spomin, žaluzijim naše sožalje!

* Razstava slik akad. slikarja Slavka Tomerlina v Jakobčevem paviljonu bo odprta samo še v soboto in nedeljo 26. I. ves dan od 9. do 19. ure. Vstopnina 5 Din, dijak 2 Din.

* XII. obrtniški ples v Kazini 1. februarja bodo poselili vsi, ki si žele prijetne, neprisiljene zabave!

* Drevi ob pol 9. plesna večja s predstavnostno zabavo v Jenkovi šoli — Kazina. Vključno vabljeni. Jutri nedeljski popoldanski ples. Znižana članarina.

* Vesele predstavnostne rajanje bo v soboto 17. februarja pri Sokolu III. za Bežigradom pod devizo »Ples v štalci« v velemestnem programu.

Ne dovolj vestno predelavanje posrednih lekcij ima za posledico popoln zastoj študija. Ravno zaradi tega je takšna metoda študija najtemeljitejša: študenta primora k temeljnosti. Temu ne bo oporekal niti najboljši zakrknjeni pristaš rednih sol. Pred izpitom za naslove se morajo rešiti teoretične in praktične naloge in odgovoriti na vprašanja iz celotne snovi. Šele potem je pripuščen k izpitu. (Tako je, postavim, potrebno za naslov elektromonterja obvladati 37 lekcij, odgovoriti, rešiti in izdelati nič manj kakor 142 vprašanj, teoretičnih in praktičnih nalog in projektov, pred samim izpitom 55. izpit pa vsebuje nad 20 vprašanj, poleg in projektov. Katera sola rešata tako temeljito znanje svojih dijakov? Izpiti se polagajo iz vseh predmetov pred posebno komisijo v Parizu. Onim, ki nimajo grotnih sredstev, je omogočeno, da opravijo izpit doma. Postopek je v tem primeru naslednji:

Institut pošlje vprašanja in naloge uglednejši osebi, ki jo predloži študent. V njegovi prisotnosti jih leta rešuje. Po končanem delu se rešenja takoj za pečatena vrnejo v presojo instituta. Na čutu odgovornosti in vestnosti te osebe leži samostojno delo študenta. Za osebo položeni izpit prejme študent diplomu. Pri onih študentih, ki so polagali izpit pred komisijo v Parizu, se to v diplomu izrecno naglasi.

ELITNI KINO MATICA
TELEFON 21-24
DANES OB 4., 7.15 in 9.15 ZVEČER:
VELEFILM, KI VZBUJA SENZACIJO:

VIKTORIJA

Po istoimenskem romanu svetovno-znanega književnika Knuta Hamsuna.

V odlični kreaciji naslovne vloge: Luise Ullrich

Režija: CARL HOFMANN ter MATIJA WIEMANN.
Godba: THEO MACKEBEN.

Romantični kraji, zeleni hribi, starodavni gradovi Norveške so ozadje te krasne povesti o idealni ljubezni Viktorije in Johanesa.

Viktorije in Johanesa. PARAMOUNTOV ZVOČNI TEDNIK.

* Konec nevarnega razbojnika. V samotnem naselju Kržiču v užiškem srezu so ožrniki obkolili razbojnika Mihajla Grujiča, imenovanega tudi Barjovič. Pozvali so ga naj se preda, on pa jih je napadel s puško in revolverjem. Po kratki borbi je razbojnik obležal mrtev. S svojimi zločini je že dokaj časa strahoval tri srez: in vsa zasledovanja so bila brezuspešna. Na njegovo glavo je bila razpisana večja nagrada: Ko se je nedavno razbojnik Draža Gligorčević izgubil iz svojega okoliša in zbežal menda preko meje v Rumunijo, so ostali v Srbiji samo še štirje hajduki. Sedaj po smrti Barjoviča so torej samo še trije. Barjovič je bil star komaj 30 let in ko je bil pred leti pogojno izpuščen iz požarevske kaznilnice, je zbežal v gore in postal razbojnik. Iz kaznilnice, v katero je prišel zaradi nekkih tatvin, so ga bili predčasno izpuščili zaradi vzornega vedenja.

* Knjiga »Kako postanem matiče« se je nekoliko zakasnila in izide v prvi polovici februarja. Dosedanja naročniki jo takoj dobijo, novi naročniki — za katere velja do izida prednaročniška cena Din 20.— — naj pa svoj naslov zaradi hitreje dostave sporočijo naravnost tiskarni Andrej Sever, Ljubljana - Moste.

* Obledbe obleke harva v različnih barvah in pilisra tovarna JOS. REICH.

Iz Ljubljane
u— Velik koncert pevskega zbora Glasbene Matice. V začetku februarja priredi Glasbena Matica ljubljanska s svojim pevskim zborom izredno zanimiv koncert, na katerem bo izhajala prvič v Ljubljani naslednja dela: 1.) Osters »Magnificat« za mešan zbor s spremljevanjem velikega orkestra, 2.) Mosolov »Zelzopolymas«, simfonična slika za veliki orkester in 3.) Stocer »Religiofonija« za soli, zbor in orkester. Podrobnosti glede posameznih izvajanih del bomo priobčili v poznejših številkah, danes pa že opozarjamo na pomembni koncert naše odlične glasbene ustanove.

u— Filozofsko društvo bo imela danes ob 18. v predavalnici mineraloškega instituta na univerzi tretje svoje predavanje. Predavala bo vseuč. doc. g. dr. Alma Sodnik o temi »Matija Hvale. Odločbe iz zgodovine filozofije pri Slovencih? Vabljeni člani in oni, ki se zanimajo. Vstop prost.

u— Krajevni odbor Udruženja vojnih invalidov v Ljubljani se zahvaljuje plemenitim dobrotnikom, ki so se odzvali prošnji za prispevke k društveni božičnici ter s tem omogočili skromno, a zelo dobro došlo podporo najsiromašnejšim članom in članicam. Ob enem prosil vse one, ki so nehoti zrezli društveno prošnjo, da naknadno po možnosti pošljejo prispevke.

u— Obični zbor Slovenske matice za 1935 se bo vršil v ponedeljek 10. februarja ob 6. zvečer v društvenih prostorih na Kongresnem trgu 7. Dnevni red: poročila društvenih funkcionarjev, slučajnosti. Pravico do udeležbe imajo pokrovitelji, ustanovniki in društveniki in. — Odbor SM.

u— 2000-letnica rojstva rimskega pesnika Horacija proslavi državna klasična gimnazija v petek, 24. t. m., v dvorani Filharmoničnega društva v Ljubljani, Kongresni trg. Začetek ob 18. Na sporedu bodo deklaracije, recitacije, pevске točke in predavanje o Horaciju. Vstopnine ne bo, vsi, ki se zanimajo za tega rimskega pesnika, se vabijo!

u— Umrla je na Resljevi cesti 12 gospa Ana Klinec, rojena Brankovičeva, Pogreb bo jutri ob pol 15. Blag ji spomin, žaluzijim naše sožalje!

u— Razstava slik akad. slikarja Slavka Tomerlina v Jakobčevem paviljonu bo odprta samo še v soboto in nedeljo 26. I. ves dan od 9. do 19. ure. Vstopnina 5 Din, dijak 2 Din.

u— XII. obrtniški ples v Kazini 1. februarja bodo poselili vsi, ki si žele prijetne, neprisiljene zabave!

u— Drevi ob pol 9. plesna večja s predstavnostno zabavo v Jenkovi šoli — Kazina. Vključno vabljeni. Jutri nedeljski popoldanski ples. Znižana članarina.

u— Vesele predstavnostne rajanje bo v soboto 17. februarja pri Sokolu III. za Bežigradom pod devizo »Ples v štalci« v velemestnem programu.

Marsikdo se bo tu spodtaknil in ugotovil: »Ah, pri takšnem načinu študija in polaganja izpita so vendar mogoče vsakovrstne goljufije!« Da, mogoče so. V tej stroki podkovana oseba mu lahko rešuje naloge vseh lekcij in namesto njega (studenta instituta) položi tudi izpit, saj se za zastopnika instituta najde primeren »prijatelj«, ki »prisostvuje« reševanju od instituta sprejetih izpitnih vprašanj in nalog. Ali vprašamo se, komu je to v korist? Dostičniku, ki nosi v žepu tako pridobljeno diplomu? Na kaj pa lahko računa z njo? Da se baha v družbi in nasiti svojo častiželjnost ali da ogoljufa kakšno podjetje za »sijajno« službo? Če se tako »diplomirane« bo hotel osmešiti na vsakem koraku s svojim »strokovnim znanjem« in rdečiti obraz lastni časti v sramoto, bo takšno namero že poprej opustil, ali pa vrgel tako »prijaprjeno« diplomu v peč!

Za existenco je znanje neobhodno, potrebno. Zavedamo se, da moramo, v znanju, poudariti ope, ki nas prezirajo. Sposobnost ustvarjanja, uporabljanja pridobljenega, pripravljeno ali »vlitega« strokovnega znanja, sposobnost izkoriščanja nadarjenosti, razvijanja iniciativnosti, smisla za organizacijo in imponirajoč nastop so elementi, ki ustvarjajo individualnost, vrednost, v pravem pomenu besede: osebnost. Tudi teh neodločujočih elementov, existence se zavedamo.

u— Letna prijava motornih vozil za leto 1936. Lastniki motornih vozil, ki letos še niso predložili prijave in niso plačali banovalne trosarine na pnevmatiko za svoje vozilo, naj to neuomudoma store, da ne bo kazni in prisilne izterjatve, ker je prvi obrok za placilo trosarine zapadel že 1. t. m. Tiskovine za prijavo vozila in položnice za vplacilo trosarine ter vsa popajnsla se dote za policijski okoliš v Ljubljani, Šubičeva ul. 5-1, soba št. 2. Priznanico in izpolnjeno prijavo v dvoje je reba predložiti med uradnimi urami vsakej s prometno knjžico.

Iz Celja
e— Fran Lukas pri Abrahamu. Te dni je obhajal Fran S. Lukas, lastnik znane tvornice likerjev in sadnih sokov v Celju 50.letnico. Doma je iz Ljutljane. Po solanju je služboval v Idriji, 1906 pa se je naselil v Celju. Njegovo podjetje uživa velik sloves. Družico si je izbral iz znane narodne družine Bolhove. G. Lukas je splošno prihujljena celjska osebnost. Dičijo ga odločno narodno in napredno prepričanje, kremitelj značaj, velika marljivost in prijetna družabnost. Do jeseni je bil član mestnega sveta kot neomajen pobotnik nacionalne misli in uvažen gospodarjski delavec. Mnogo let je bil odbornik Sokolskega doma, že od prvata je član uprave združenja trgovcev in mnogo let odbornik trgovskega društva. Z vmeo se udeležuje tudi v raznih drugih organizacijah. Se mnogo let zdravlja!

e— Redna predavanja za gasilce bo priredila gasilska četa do marca vsakih 14 dni. Prvo predavanje bo v sredo ob 19. v gasilskem domu. Predaval bo namestnik državnega tožila g. dr. Albin Juhart o kriminalnih požarih. Vstop imajo tudi negasilci.

e— Sloviti praški kvartet je koncertiral v terek zvečer v nabito polnem mestnem gledališču s istim programom kakor v Ljubljani. Za Celje je bil koncert glasbeni dogodek prvega reda. Občinstvo je bilo navdušeno kakor redko kdaj. Aplavzi kar niso hoteli ponehati, pianistka ga. Mira Saneinova je prejala krasne šopke. Gledališče je bilo v prazničnem razpoloženju. Zelimo si še več takih nepozabnih odličnih večerov.

e— Krajevna protituberkulozna liga je zborovala v četrtek zvečer. Predsednik Zdošek je poročal, da postaja delo vse težavnije, ker so naloge lige vedno večje, prispevki pa manjši. Zahvalil se je vsem zborovalec in podpornikom, zlasti učiteljstvu in tisku. Liga deluje skupno s protituberkuloznim dispanzerjem in njegovim zdravnikom dr. Ivičem. Ustanovila je protituberkulozni dispanzer v Rogatu, kjer zdaj tudi snujejo ligo. Lani je poslala 10 otrok na Pohorje za štiri tedne, 5 otrok pa za tri tedne na morje. Po navedbi tajnika Šmigavca je dobivalo lani 33 tuberkuloznih 3 mesece podporo po 50 Din, dvema je liga povrnila potne stroške za prejem pnevmotoraksa, anemu je darovala perilo, dvema odzdravelima družinskima očetoma je preskrbela službo. Dispanzer v Rogatu vodi dr. Ivič iz Celja, tiger brošuro je lani izdala liga. Po poročilu blagajnika Jagodica je 678 Din primanjkljaja. Fond za gradbo protituberkuloznega azila znaša 24.878 Din. Liga ima 433 članov. Ves odbor je prejel razpisne s pohvalo. Z malimi izpremebami je bil izvoljen dosedanja odbor. Novi proračun predvideva 25.000 Din dohodkov in izdatkov. Odbor bo propagiral idejo, da se poslavi spomenik viteškemu kralju v obliki protituberkuloznega azila v Celju. Ne higienična stanovanja bodo letos spet uradno pregledana. Liga je zavzela stališče proti nočnemu delu v pekarnah in bo tudi skušala posredovati za zvišanje existenčnega minimala delavstva.

e— Obrtniki dobijo informacije o napovedi pridobine v pisarni DJO v ulici dr. Gregorja Zerjaya 4. vsak torek, sredo in četrtek od 15. do 18.

e— Vse katke tekstilne tovarne Bergman in drug se najskrenejše zahvaljujejo g. Poslovodji za božičnico, ki so je bile deležne te dni.

e— Poplava je minila. Naraslo vodovje se je v četrtek do večera vrnilo v struge Savinje, Sušnice in Vogljanje. Poptava je povzročila veliko stvarno škodo.

e— Kino Union. Danes ob 16.30 in 20.30 opereta »Katja« in zvočni tednik.

Metoda lastnega usposabljanja žanje tudi na tem poprišču zavidanja vredne uspehe. Koliko volje in energije je potrebno, da si v večernih urah po napornem delu človek sam dokopa do dna zapletenih problemov, ki so mogoče vendar tako enostavni, če jih raztolmači pedagog-strokovnjak! Ni čudno, da je neki učenjak omenil: »Ne zbijaj glave in ne izgublaj časa na problemih, ki so že rešeni, temveč sprejmi objasnjenje in izkoristi pridobljeni čas na razjasniteljnih še nerešenih problemov!«

Ali objavljata se vprašanja: kako li na kakšen način se rešujejo nerešeni problemi? Lastno učenje, samostojno delo razvija to sposobnost v vseh, rednih ali nerednih študentih. Ali takšen študij je tudi najtežji. Trdim, da ga uspešno obvlada komaj do 10% vseh vpisanih. Osta'o obični, če že ne zaradi nezmožnosti, pa zaradi šhirane volje.

Naposled še besedo o denarnih obveznostih in rafiniranem izkoriščevanju in zlorabljanju.

Skripta vseh predmetov (28—32), študij, ki je po času neomejen in vsa povratna poštnina, torej celotna šolnina inženjerskega tečaja, stane 4.500 do 6.000 Din pač razmerno težavno francoskega franka in načinu odplačevanja. Možno je namreč tudi odplačevanje z mesečnimi obroki po okoli 200 Din. Izpitne pristojbine iznašajo 100

Zvočni kino Ideal
Danes ob 4. 7. in 9.15 uri najveličastnejši film po znanem gledališkem komadu

Ljudje v belem

Skrivnost zdravnika-specialista za ženske bolezni

Vstopnine 4.50, 6.50 in 10 Din.

e— 648 brezposelnih (586 moških in 62 žensk) je bilo prijavljenih 20. t. m. pri celjski borzi dela. Dne 10. t. m. je bilo v evidenci 575 brezposelnih (521 moških in 54 ženske).

e— Advijenco pri Karnevalu« priredi »Kole« jugoslovenskih sester v Celju na pustno soboto 22. februarja v vseh gornjih prostorih Narodnega doma.

e— Tatvine koles bi se dale zelo omejiti, če bi oblastna ne sprejemala prijav nerestriranih starih koles.

ZNIZANE CENE!

MATI IN DETE potrebujeva vsak dan

OVOMALTINE

Mati, da ohrani polno fizično moč, a deče, da raste zdravo in močno, Ovomaltine ni navedna mešanica rednih izdelkov, temveč je znana stavena kombinacija najzlahtnejših elementov, ki se nahajajo v mleku, svežih jajcih in sladu. Zaradi boljše asimilacije pridaje kakao. Ovomaltine hrani intenzivno organizem, a ne obremenjuje želodca.

Zavoječek: mali Din 12.—; srednji Din 27.—; veliki Din 48.—.

Iz Maribora

a— JNS za V. mestni okraj ima drevo ob 20. v Vernikovi gostilni na Tržaški cesti št. 1 redni občni zbor, na katerem poročata podpredsednik senata dr. Ploj in narodni poslanec A. Lukačić.

a— Iz solske službe. Na šolo na Pobrežju je premeščen g. Janjo Živko, doslej šolski upravitelj v Studencih pri Poljčanah.

a— Skozi Maribor potlejo. Avtomobilski tekmovalci na znani progi v Monte Carlo bodo vozili tudi letos skozi Maribor, in sicer bodo pasirali naše mesto 27. t. m, med 12. in 18. uro. Po glavnih mariborskih ulicah in križiščih bodo postavljene posebne tablice z nakazano smerjo voznje.

a— Iz društvenega življenja. V nedavnem poročilu o občnem zboru Jadranske straže sta pomotoma izostali imeni izvoljenih odbornikov gg. Ferda Karisa ter I. Ajdišča. Takisto je pomotoma izostalo v poročilu o Nanosovem občnem zboru ime g. Ferda Karisa, ki je tudi izvoljen v odbor.

a— Studenske novice. Akcija za ustanovitev samostojne župnije je »zmurmla« radi odpora prizadetih občnov. V teku februarja bodo občinske volitve in se nekatero struje že formirajo. Bajce bosta samo dve listi.

a— Likvidacija malih harmonikarjev PRK. Sreski odbor Rdečega križa je dogovoroma s sekcijo pomladka Rdečega križa soglasno skienil, da se zbor malih harmonikarjev PRK likvidira.

a— Gledališke novice. V nedeljo popoldne se vprizorijo zadnjič Kreftovi »Malo meščani« pri znanih cenah. Zvečer pa zadnjič in tudi pri znanih cenah opereta »Poljska krič«, ki se s tem odstavlja z repertoarja za več let.

a— Posestno gibanje. Hije s parcelo v Mejni ulici 36 ni kupil spravednik Stefan Mohorko za 56.900 Din, kakor smo poročali, ampak Matilda Blažičeva iz Dobre za 72.700 Din.

a— Pogrebi-zrcalo križe. V preteklem letu je bilo pri mestnem pogrebnem zavodu 798 pogrebov, med katerimi jih je do 300 Din. Omogočen je tudi vpis na poedine tečaje. Tečaj monterja ali nadzornika stane okoli 1000, pomočnika inženjerja pa 2.500 do 3.000 Din.

V primeru z vsemi takсами in šolninami rednih srednjih in višjih sol, ki se vplacujejo vedno v naprej, in vseh potrebnih in knjig je bagatelno nizka.

Rafinirano izkoriščevanje in zlorabljanje vidi godop pisec božičnega članka gotovo v tem, da so se nekateri res lahkomišelniki naveželi, precejnujoč svojo nadarjenost in zmogčnost, vpisali takoj na inženjerski kurs in sprejeli vse obveznosti do instituta, ki se jih potem, ko so obtičali, nis hoteli držati. Naj le omenim, da tudi sam nisem zaradi neugodnih razmer več kakor leto dni izpolnjeval obveznosti. Institut je, kljub temu, da se vzdržuje iz lastnih sredstev, potrepljivo čakal. Vprašam gospoda pisca, ali bi prevzel riziko z organizacijo nerentabilnega, neaktivnega podjetja? Vprašam gospoda pisca tudi, ali ve, da smo v svobodni državi vsi enakopravni in da prepoved vseh načinov šolanja z dopisovanjem, pomeni toliko kakor zatiranje samouštva, samousposabljanja in s tem omejevanje svobode? Lahko se zabranj poslovanje Politehniškemu institutu, če se dokažejo namere izkoristiti ali to se ne more vzeti za splošnost.

bilo 18 prvega razreda, 55 drugega, 84 tretjega, 85 četrtega, 129 petega, 57 šestega in 89 sedmega razreda. Kot vzroki omejitve dražjih pogrebov se navajajo kriza, pomanjkanje denarja ter netilidnost denarnih zavodov.

a - Gradbena bilanca. V preteklem letu je bilo v Mariboru zgrajenih 17 pritličnih, 9 enonadstropnih, 6 dvonadstropnih, 7 trinadstropnih ter 1 štirinadstropna stanovanjska hiša, razen tega 4 družinske vile. Gradbenih dovoljenj je bilo izdanih 64.

a - Dravinja poplavlja. Hudo narasla Dravinja je preplavila del banovinske ceste v Poljčanah ter cesto pri Spodnjih Poljčanah, razen tega tudi del konjiške proge. Na poljih je precej škode. Ceste so zaradi poplave precej poškodovane.

a - V samomornilnem namenu je izpila večjo količino octove kisline vinarica Ana Rajhova iz Cebra. V bolnišnici so ji rešili življenje.

a - Kri je tekla. V Rakičanu je prišlo do strahovitega požara, katerega žrtev je postal delavec Mihael Horvat, ki je obležil v mlaki krvi s smrtno nevarnim poškodbami in devetimi zablodnjavi in hrbet, vrat, rame in roko.

a - Tihotapstvo široko razpredeno. Tihotapsko družbo so odkrili v Čupriji. Preiskava je dogrnala, da je družba imela svojega stalnega dobavitelja v Mariboru, ki je skrbel za dovoz blaga iz Avstrije.

Iz Kranja

r - Sokol vabi k predavanju o sv. Savi, ki bo drveni ob pol 9 v bivši kavarni.

Z Jesenic

s - Kino Radio predvaja danes ob 8. uri zvečer, v nedeljo ob 15. 17. in 20. uri krasen sovjetski film »Vihar«. Med dodatki tudi glasbeni film »Glavni dobitek«. V nedeljo ob pol 11 uri matineja po znanih cenah »Kaj žene ljubijo«. Sledi »Kralji džungle«.

Iz Tržiča

s - Kino predvaja danes in jutri v nedeljo Harry Pielov cirkuški film »Artisti«.

Iz Ptuj

r - V. prosvetni večer ptujkega Sokola bo v soboto 25. I. m. z začetkom ob 20 v prosvetni dvorani »Mladike«. Na sporedu bo predavanje o državljanstvu in politični vzgoji v Sokolstvu. Prirediteljev bo interna. Vstopnine ne bo. Prijatelji Sokolstva dobro došli!

r - Ptujski peki nameravajo zvišati ceno kruha in drobnemu pečivu za 50 par pri kg z motivacijo, da se je cena moki znatno podražila. Z zadevo se bavi zdaj uradni sodni odbor mestne občine.

r - Poročje vprašanje regulacije Drave še do danes ni rešeno. Določeno je, da se v letu 1936 naj bi za celotno dolžino reke p. j. pa bo že celo v nevarnosti nastajalo. Manj a regulacijska dela se sicer opravljajo, a to na zaleže mnogo. Da se izvršijo najpomembnejša zavarovalna dela je bankska uprava dovolila kredit 200.000 Din. ... k. j. ... zavaravna Drave po je za najnujnejša zavaravna Drave potreben mijski kredit. Drave je treba zavarovati že v gornji strugi pri Zlatotliču dalje pri Ptuj in niže pri Markovcih, Središču in Kaniži.

KINO SLOGA

Slavnostna premiera največjega češkega filma o narodnem heroju in tvorcu češkoslovaške države
ŠTEFANIK
»HIMNA SVOBODE«
v gl. vlogi
ZVONIMIR ROGOZ
Svečana premiera ob 19.15 uri z nagovorom predsednika jug. češkoslovaške lige g. Dr. E. Stareta.
Kot dopolnilo prvi češki tednik

r - Za nadatjevanje gradbe cest v ptujskem srezu je bankska uprava nakazala nadaljnji prispevek iz badnostnega sklada v znesku 10.000 Din za cesto Trbovogec-Hvalčinci in iz sklada za javna dela znesek 25.000 Din za nadaljevanje gradbe ceste Leskovec-Nova cerkev v Haložah.

r - Ponarejena so se hoteli znebiti. Razpečevalka ponarejenih kovancev Tasnerjeva Marija iz Grajenškaka pri Varbergu, ki je zdaj v preiskovalnem zaporu v Mariboru, se je bila decembra zglasila tudi pri gostilničarju P. v Mestnem vrhu in kupila za 5 Din klobase; kar je plačala s ponarejenim 20-dinarskim kovancem. Gostilničar je šele pozneje dognal, da je kovanec ponarjen, pa se ga je hotel na lep način znebiti. Poslal je neko deklo v drugo gostilno po 100 »Dravo«. Drugi gostilničar, pa je ponarjen denar spoznal in ni hotel dati za nj cigarete. Zato je P. poslal punčko v mesto, kjer si je res posrečilo v neki tržnici, kupiti za nj cigarete. Orožniki v Ptuj so, zdaj temu prišli na sled in ovdajli gostilničarja sodišču.

r - Kino bo predvajal v soboto ob 20. in nedeljo ob pol 19 in pol 21. Film »Žene stavkajo«. Predigra kulturni film in Foxov tednik.

Iz Ljutomer

r - Vinski sejem pripravlja podružnica vinarskega društva za 3. marca v dvorani hotela Zavrtnik v Ljutomeru. Za prireditelj, ki je v tem mesecu že običajna, vlada med vinogradniki, kakor med gostilničarji in vinskimi trgovci veliko zanimanje. Tuji iz inozemstva je podružnica dobila vprašanja o sejmu. Vina so lepo povrela in se sčitijala; dolga časa je torej za sejem prav primeren, ker bo mogoče oceniti vino po njegovih najboljnjih lastnostih. Pričakovati te, dabo na sejmu veliko število vzorcev izobrnih in prav dobrih vin, ki bodo spet opravila slovesa ljutomerske kapljice kateri namerava podružnica priboriti zaščito. Tudi cene so primerne in ne morejo interesenta odvrti, da bi poskusili lanski jetnik ljutomerski ter se za nj odločili. Za polovico

vožnjo po železnici je podružnica tudi zaprosila. Interesenti zvedo podrobnosti pri podružnici vinarskega društva.

Iz življenja na deželi

GORNJI LOGATEC. Te dni je anel Sokol obiskal občan zbor, ki se ga je udeležil tudi župnik br. Figar. Izvoljena je bila nova uprava z županom br. Papisom na čelu. V nedeljo smo pa imeli sokolsko akademijo, ki je uspela prav povoljno. V nedeljo, 26. i. m. ob 16. prireditelj: Slovenski vokalni kvintet iz Ljubljane pevski koncert v Sokolskem domu. Ljubitelji lepega petja vabljeni!

RAKEK. Sentjakovski gledališki oder iz Ljubljane gostuje jutri ob 17. uri v Sokolskem domu na Rakeku z zabavno Walfriedovo veseligrjo v treh dejanjih »Matasaneva Naceta nesrečna snubitev« (Maksel). Veseligrja je dosegla pri vseh uprizoritvah v Ljubljani lep uspeh. Ker je to prvo gostovanje Sentjakobčanov na Rakeku, je za predstavo veliko zanimanje. Občinstvo opozorjamo na to gostovanje. Ničče naj ne zamudi prilike ogledati si to zabavno kmečko burko in naj si pravočasno preskrbi vstopnice že v prodaji v naprej.

RIBNICA. Sokolski zvočni ktno predvaja drveni ob 20 in jutri v nedeljo ob 15.15 in

20. uri film »Pesem Orienta«. Za dodatek nov Paranaoulou zvočni tednik in barvan film »Prelepa Svica«.

SEVNICA. Zvočni kino predvaja danes in jutri film »Čeljuskinec« z uvodnim poučnim predavanjem. Dodatek nov tednik in Mickey Šala.

Ljubljanska mladina s pesmijo na Vrhniko

Vrhnika, 24. januarja
V nedeljo je profesorja Pavla Rancigaja zbor mladih harmonikarjev nastopil že četrtič to pot na Vrhniko v dvorani Sokolskega doma, ki so jo Vrhnicanji, v res častnem številu napolnili. Vrhnika je bila prebujena.

Koncert se je pričel z dyaset minutno zamudo. Poleg ljubljanskih malčkov sta sodelovala tudi vrhniški sokolski mladinski pevski zbor, ki ga vodi azilna učiteljica gđ. Arriglerjeva in ljubljanski Akademski pevski kvintet (Komac Boric Malovrh Viktor Skaberne Ludevit Pengov Jože Jenko Kari) s sopranistko Nada Stritarjevo.

Vrhnicanji, ki so ta koncert pričakovali z neobičajno napetostjo, so bili bogato poplačani. Zbora sta zaigrala in zapela okoli 40 narodnih in umetnih pesmi, za uvod času primerne štiri božične, ki so občinstvo kar na mah osvojile in malčke opogonile da so pokazali velik napredek

od zadnjega nastopa na novinarskem koncertu v Ljubljani, kjer so doživeli prvi triušni. Zlasti so navdušili mali solisti: Tatjana Maruška, Marija, Miha in najmlajša petletna dečka Karleček in Franci. Zadnji prvi gorenjski korenjak. Priznanje velikga mojstra je pa spet požel za glasbo izredno nadarjeni enajstletni Pavel Koscec. Moral je spet in spet ponavljati. Kako da ga bo, če ostane le pri harmoniki!

H koncu sporeda je nastopil Akademski kvintet. Zapel je štiri slovenske in eno rusko pesem (Dvanajst razbojnikov). Vse kaže, da bo to kvintet v bližnji bodočnosti zavel vodilno mesto, če se ne razide. Zelo je ugajala s svojim mehkim, barvitim sopranom gđ. Nada Stritarjeva. A da kot odlični konferencier na tem koncertu, operni pevec g. Mirko Jelčin, ni zmošal, je občuten znel dve slovenski narodni pevnici. Koncert je bil res pisan. A latorike so odnesli mali harmonikarji ki za Vrhniko niso bili le novost, ampak so res ustrezali celozbanemu okusu in so navdušeno priznanje Vrhnicanov v polni meri zaslužili.

Za izredni koncert in nenavaden glasbeni užitek pa iskrena hvala g. prof. Pavlu Rancigaju in gđ. učiteljici Arriglerjevi, ki je postavila na oder izborni mladinski zbor vrhniških dečkov in dekle. Tako poživljajo ljubljanski mali harmonikarji novost krmakov pridele, glasbeno življenje, kar nedvomno ne bo ostalo brez dobrih posledic.

pa je bil izvoz v decembru še vedno 60% večji nego lani v decembru, ko je znašal 4.8 milijona dolarjev. Kakor je podoba, stremi Italija predvsem za tom, da v okviru obstoječih možnosti uvoza iz Zedinjenih držav uvažava predvsem mineralna olja. Tako se je ameriški izvoz mineralnega olja od novembra na december ponovno dvignil od 1.25 na 2.27 milijona dolarjev, dočim je lani v decembru znašal le 0.42 milijona dolarjev.

— **Znova odtok zlata iz Francije.** Zadnji teden je zaradi grozeče krize francoske vlade pričel francoski frank na mednarodnih tržiščih zopet popuščati, kar je povzročilo nov odtok zlata iz Francije. Zlasti v zadnjih dneh je moral Francoska banka oddati velike količine zlata. Tako poroča pariški »Matine«, da je Francoska banka v prvih treh dneh tekočega tedna oddala za preko 600 milijonov francov zlata.

— **Dražba kožuhovine v Ljubljani.** v ponedeljek 27. t. m., na kar opozarjamo vse, ki kožuhovine še niso odposlali. Blago naj takoj posljejo lovsko — prodajni organizaciji »Divja koža«, Ljubljana — Velesejcem.

— **Dobave.** — Strojni oddelček direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 30. t. m. ponudbe za dobavo stekla za parometre, brzometere, vodometnih stekel, signalnih stekel, stekla »Klinger Reflek« in nalučnikov. Direkcija drž. rudnik. Vrhniki sprejema do 6. februarja ponudbe za dobavo železne pločevine in raznega železa, do 13. februarja za dobavo 300 kg kolomasti in 300 kg olja za žico. Direkcija drž. rudnika v Kakinju sprejema do 13. februarja ponudbe za dobavo Kandem-armor. Komanda mornarice kr. Jugoslavije v Zemunu sprejema do 10. februarja ponudbe za dobavo večje množine jeklene vrvi. Komanda podmorske flote v Tiutu sprejema do 10. februarja ponudbe za nabavo priprave za menjenje kisline.

Borze

24. januarja

Na ljubljanski borzi je deviza Newyork v skladu z zunanjimi noticijami danes popuščala, dočim je bil London nekoliko čvrstejši. V privatnem kringlu so popuščali avstrijski šilingi na 9,27-9,37, angleški funti pa notirajo nespremenjeno 256,20 do 257,80. V zagrebškem privatnem kringlu so avstrijski šilingi še bolj popuščili in je bil promet po 9,2350; nadalje so bili z ključki v angleških funtih po 257 in v grških bonih po 30,25. Dočim so se španske pezete nudile po 6,74. Nemski klinrski čeki so se v Zagrebu trgovali po 14,40, za 15. februar pa se je nudilo blago po 14,15; v Beogradu je bilo povpraševanje za nemške klinrške čeki po 14,35.

Na zagrebškem elektrnem tržišču je bila tendenca v vojni škodi prijazna, vendar ni prišlo do prometa razen za april po 354 (v Beogradu je bil zaključek za kaso po 356). Promet je bil samo še v 7% Seligmanovem posojilu Drž. hip. banke po 79,50.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2973,86-2968,46, Berlin 1756,08-1769,95 Bruselj 739,54 do 744,60, Curih 1424,22-1431,29, London 216,41-218,47, Newyork 4318,94-4355,26, Praga 181,33-182,44, Pariz 288,89-290,33, Curih Beograd 7, Pariz 20,2850, London 15,2150, Newyork 305,75, Bruselj 51,95, Milan 24,50, Madrid 41,0250, Amsterdam 298,80, Berlin 123,65, Danaj 57, Stockholm 70,40, Oslo 76,40, København 67,90, Praga 12,74, Varšava 57,9750, Atene 2,99, Beirešta 2,50.

Effekti

Zagreb. Državne vrednote: Vojta škoda 354-356, za februar 353-355, za marec 353-356, za april-maj 353-355, 6% begunjske 61,50 bl., 6% dalm. agrarne 61,50 bl., 7% Blair 71,50-72,50, 7% Drž. hip. banka 79-80, 8% Blair 81,50-82,50; delnice: PAB 237 den., Sečerača Osiječ 120-130. Beograd. Vojna škoda 355,50-356 (356), za marec - (356), 7% invest. 79 den., 6% begunjske 64,50-65 (65), za ultimo 62,75 do 63,50, 7% stabiliz. 78,50 bl., 7% Blair 72,50-73,50 (73), 8% Blair 82,50-83 (83); Narodna banka 6450 den., PAB 235,50 do 237,50.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 24. jan. Začetni tečaj: pšenica: za maj 101, za julij 89,125, za sept. 78,75; koruza: za maj 60,375, za julij 60,375.

+ Novosadska blagovna borza (23. t. m.) Tendenca čvrsta. Pšenica: baška in slavonska 175-177; ladja Tisa ali Begej 178-180; okolica Sombor 172-174; sremška in banatska 174-175. Oves: baški, sremški in banatski 139-141. Ječmen: baški in sremški 64 kg 132,50-137,50, Koruza: baška in banatska 119-121. Moka: baška in banatska »bela« in »rjava« 255-275; »24« 235-255; »25« 215-235; »26« 195-215; »27« 160-170; »28« 112,50-117,50. Otrobi: baški sremški in banatski 99-101. Fižol: baški beli 215-220.

BOMBAZ

+ Liverpool, 23. jan. Tendenca stalna. Zaključni tečaj: za jan. 6,08 (6,01), za julij 5,90 (5,84).
+ Newyork, 23. jan. Tendenca stalna. Zaključni tečaj: za jan. 11,75 (11,80), za julij 10,92 (10,85).

ZIVINA

+ Živinska sejma v Ptuj 21. in 22. t. m. sta bila zelo dobro obiskana. Na goveji in konjski sejem je bilo prigranih 81 volov, 217 krav, 6 bikov, 35 juncev, 44 telet, 133 konj in 8 žrebet, vsega 522 glava. Prodanih pa je bilo 131 glav. Cene za kg. žive teže: volom 2 do 2,80, kravam 1,25 do 2,50, bikom 2 do 2,25, juncem 2 do 2,40, teletom 2,25 do 3,50 Din. Konji so se prodajali po 1000 do 3.500 Din. žrebeta pa po 500 do 1.500 Din za glavo. Na svinjski sejem so pripeljali 153 rileev; od teh je bilo prodanih 69. Prašci, stari od 6 do 12 tednov, so se prodajali po 70 do 120 Din za rilec, prštarji po 4,50 do 5, debele svinje po 5,50 do 6,50 in plemienske svinje po 4,6075 Din za kg žive teže.

Vlažno-hladno tedaj NIVEA-CREME

Znano je, da postane rdeča in razpokana koža z rednim levanjem z NIVEO zopet mehka in nežna. Zatorej je bolje preprečiti nego lečiti. Zavarujte zato pravočasno svojo kožo in jo dvakrat na dan natrite z NIVEO.

NIVEA dela kožo odporno in ohrani vašo polt. NIVEA se ne da nadomestiti. Ker samo NIVEA vsebuje EUCERIT in na tem temelji njen edinstveni učinek.

Gospodarstvo

Zaposlenost v posameznih gospodarskih panogah

Kakor smo že poročali, je od novembra na december lanskega leta povprečno število pri OUZD v Ljubljani zavarovanih delavcev in namésencev, kakor običajno v tem mesecu, sezonsko nazadovalo za 3414 na 78695. Sedaj objavlja OUZD v Ljubljani še podrobne podatke o gibanju zaposlenosti v posameznih gospodarskih panogah.

Vsako leto v zimskih mesecih se zmanjša v prvi vrsti zaposlenost v gradbenih strokah. Tako je tudi lani v decembru število zavarovancev, zaposlenih pri gradnjah nad zemljo, nazadovalo za nadaljnjih 1763 članov (v novembru je znašal padec 509 članov, v oktobru za 263) in je v zadnjih treh mesecih preteklega leta padla zaposlenost pri gradnjah nad zemljo za 2535, tako da je ostalo zaposlenih le še 2562. Tudi pri gradnji železnice, cest in vodnih zgradb je zaposlenost v decembru padla za 771 delavcev (v novembru za 148, v oktobru za 371) in je bilo v decembru povprečno zaposlenih v tej stroki le 1122 delavcev. Prav tako beležimo v industriji gradbenega materiala padec zaposlenosti za 406 delavcev (v novembru za 317, oktobru za 247) in je bilo v tej stroki v decembru povprečno zaposlenih še 3446 delavcev.

Spremembe v zadnjih dnev letih

V primeri z decembrom prejšnjega leta je bilo lani v decembru število zavarovancev za 961 večje, v primeri z decembrom 1933 pa znaša povečanje 4633. V posameznih panogah kaže število zaposlenega delavstva v primeri z decembrom zadnjih dveh let naslednje spremembe

	stanje d. 1935.	razlika d. 1934.	nasproti d. 1933.
gozdno-žag. ind.	5585	-825	-37
predelava lesa	3119	-151	-197
gradnje nad zemljo	2562	+505	+898
ind. gradb. mat.	3129	+317	+551
gradnja žel. cest.	1122	-837	-1059
tekstilna ind.	13.427	+285	+1718
oblačilna ind.	4596	+189	+250
ind. ūshja	1815	+9	+249
ind. čevljev	3010	-18	-248
kovinska ind.	6592	+387	+379
kemična ind.	1879	+30	+252
papirna ind.	1999	+157	+132
živilska ind.	3933	+168	+291
grafična ind.	1205	+79	+67
gostilničarstvo	3065	+37	+229
hišna služničad	8611	+102	+229
trgovina	3781	-36	+395
občinski ohrati	1956	+374	+542

Zaradi zastoja izvoza v Italijo se je zaposlenost v gozdno žagarski industriji pričela že v decembru naglo zmanjševati. V primeri z novembrom se je v tej stroki zaposlenost zmanjšala za 623 delavcev (v novembru za 192, in je bilo v decembru povprečno zavarovanih še 5585 delavcev. Prav tako je padlo število zavarovancev v industriji za predelovanje lesa za 102 na 3119. Ker pa so podjetja šele v tekočem mesecu pričela odpuščati delavstvo, nam te številke ne kažejo še prave slike zastoja v lesni industriji.

V ostalih industrijskih panogah ni bilo zabeležiti večjega padca zaposlenosti. Nekatero panogo so kazale malenkostno povečanje, tako predvsem oblačilna industrija, kjer se je število delavcev v decembru povečalo za 111, nadalje kovinska industrija (povečanje za 79) in za malenkost tekstilna ter papirna industrija.

Primeri z zadnjima dvema letoma vidno nazadovanje predvsem v lesni stroki, dočim beleži stavbna stroka malenkosten napredek v primeri z letom 1933 in 1935; pri tem pa je treba upoštevati, da je v prejšnjih letih silno nazadovala zaposlenost v teh strokah. Zmanjšanje zaposlenosti pri gradnji železnice, cest in vodnih zgradb je doloma pripisati okolnosti, da pri javnih delih sedaj niso vsi delavci zavarovani. Napredovanje tekstilne industrije se je lani nastavilo in je šele proti koncu leta zaposlenost zopet prekorajčila nivo iz prejšnjega leta. Počasi napreduje zaposlenost v usnjarski industriji, v industriji čevljev pa nadalje popušča. Pri vseh ostalih važnejših strokah beležimo večji ali manjši napredek zaposlenosti.

Naše lesno gospodarstvo in sankcije

Pod gornjim naslovom objavlja beograjska »Politika« članek, ki ga je napisal inž. Milan Manojlovič. Pisec naprej ugotavlja, da smo zadnja leta v Italijo izvozili po 600.000 ton lesa in lesenih proizvodov v vrednosti pol milijarde Din. Poudarja, da bi se morala za to važno vprašanje zanimati naša javnost, ker gre za važen nacionalni, ekonomski in socialni interes, podobno kakor tedaj kadar gre za vprašanje izvoza naših agrarnih proizvodov ali živine, torej za produkte, naših najširših narodnih slojev. Gre za celo naše pokrajino, ki živi od gozda in od lesne industrije. Samo v dravski banovini je okrog 143.000 gozdnih posestnikov, malih ljudij, kmetov, ki živijo od svojega gozda, podobno kakor v drugih krajih žive kmetje od njive. Če upoštevamo še rodbinske člane je tu prizadejnih okrog 600.000 ljudi. Na drugi strani je v dravski banovini 2200 žag, ki zaposlujejo veliko število delavcev. Lahko rečemo da, 65% slovenske žive posredno ali neposredno od gozda. Podobno je v Gorskem Kotaru in v Bosni. Pri vsem tem problemu

pa ne gre samo za onih 500.000 Din, kolikor je znašala vrednost našega izvoza lesa v Italijo. Upoštevati je treba tudi izgubo, ki jo bo utrpela država na svojih dohodkih, davčnih, taksnih, železniških itd. Toda največ bodo izgubili široki sloji naroda zlasti v Sloveniji, kjer je vrhu tega nevarnost, da bodo gozdovi prišli v druge roke.

Mezde v naši tekstilni industriji

V zvezi s kongresom delavskih zbornic, ki bo prihodnje dni zvečer v Beogradu, se bo te dni vršila tudi posebna anketa o tekstilni industriji da pretrese nekaj aktualnih vprašanj za važne panoge, ki je v zadnjih letih doživela znaten razmah in je nudila zaposlitev tisočem delavcem, ki so v drugih strokah prišli ob delo in kruh. Medtem ko je bilo leta 1926 zaposlenih v tekstilni industriji hravske banovine še komaj okrog 5000 delavcev je ta številka proti koncu lanskega leta prekorajčila 13.000, na to pa je spet nekoliko padla.

Naša tekstilna industrija se pretežno bavi s predelovanjem bombaža, le v majh-

PRI LJUDEH VISOKE STAROSTI, KI TRPE NA NEREDNEM IZTREBLJANJU, nudi čisto naravna

FRANZ - JOSEFOVA

grenčica, užita redno 3-4 žlice dnevno skozi 8 dni, zaželjeno izčiščenje in s tem trajno olajšanje. Zahtevajte povsod
FRANZ - JOSEFOVA
vodo!
Ugi. reg. št. br. 3074/36.

Gospodarske vesti

— Ameriški izvoz v Italijo. Kakor znano, se Zedinjene države, ki niso članice Društva narodov, ne udeležujejo sankcij proti Italiji. Zato je bilo od početka jasno, da bo za uspeh sankcij odtodničnega pomena, kakšno stališče bodo zavzele Zedinjene države v pogledu izvoza blaga v Italijo. Lani v začetku decembra se je ameriška vlada postavila na stališče, da ne bo podpirala vojskujnih se držav z dobavami sirovin in vojnoga blaga preko normalnega okvira. Evropska javnost sedaj z zanimanjem zasleduje razvoj trgovskega prometa med Zedinjenimi državami in Italijo. Pravkar je ameriško trgovsko ministrstvo objavilo podatke o zunanjih trgovini za mesec december, iz katerih je razvidno da se je v tem mesecu v primeri z novembrom izvoz Zedinjenih držav v Italijo zmanjšal, in sicer od 91 milijona dolarjev v novembru na 7,9 milijona dolarjev v decembru, kar pripisujejo prizadevanju ameriške vlade, da zmanjša izvoz na normalni nivo. Seveda

Človek in sončne pege

Jonizacija podnebja na zemlji spodbuja žleze z notranjim izločevanjem — Svarilo francoskega zvezdoslovca pred letoma 1936-37

Kakor že mnogi pred njim je nastopil dr. Harlan T. Stetson s Harvardskega vsučilišča z zanimivo, doslej sicer nedokazano teorijo, da učinkuje sonce s svojim vplivom na ozračje odločilno tudi na človeka samega. Po njegovem naziranju spodbuja ioni zacija zemeljske atmosfere, ki jo povzročata sonce, žleze z notranjim izločevanjem, torej tiste žleze, ki vplivajo s svojimi hormoni po znani podmeni na človekov temperament in na njegovo osebnost.

»Ali ste že kdaj stopili v hišo, ki je bila dolge mesece zaprta?« vprašuje dr. Stetson. »Zrak v takšni hiši je plesniv in te spravljiva v pobitost. Občutiš veliko željo, da bi okna na široko odprl. In vendar ne pokaže kemična analiza tega zraku ničesar, kar bi se razlikovalo od svežega morskoga zraka. Nekaj pač ni v redu.«

In to, kar ni v redu, je po Stetsonovem

mnenju in tem, da je izgubil zrak v neobljudenem prostoru tisti skrivnostni električni naboj, po katerem se sveži zrak pač razlikuje od postanelega. V prostoru, kjer je lahko zrak avtomatično kontroliral glode količine električno nabitih delcev, je izvršil poskuse, ki so pokazali, da so postale poskusne osebe poltlačne, trudne in se jih je loteval slabobol čim je zmanjkalo v zraku negativno nabitih delcev. Čim pa je Stetson zrak joniziral, se je stanje poskusnih oseb temeljito popravilo.

Sedaj hoče Stetson dokončno razčistiti še vprašanje, da-li obstoji vzročna zveza med sončnimi pegami in jonizacijo ozračja. Po njegovih trditvah se na svetu pojavlja vedno neko vznemirjenje, čim doseže razvoj sončnih peg svoj maksimum. Že leta 1929. je zvezdoslovec abbé Moreaux z zvezdarne v Bourgesu svaril pred letoma 1936/37. De-

jal je, da bo število sončnih peg v teh letih močno naraslo in da bo to med ljudmi vzbujalo usodno živčno napetost. Če bi lahko dokazali, da pege pospešujejo jonizacijo ozračja, pravi Stetson, tedaj bi znanost lahko mirno dejala, da vpliva sonce na vse človeške zadeve, kakor na vreme in žetev.

Francija ima novo vlado

sestavil jo je Albert Sarraut ter ima značaj meščanske koncentracije

Negotovi spol filmskih igralcev

Dočim smo se v Evropi precej razburjali nad češkoslovaško sportnico Koubkovo, ki je postala z operacijo sportnik Koubek, je videti, da v Ameriki takšni dogodki niso nič posebnega. Po neki novi statistiki so imeli tam lansko leto nič manj nego 88 primerov spremembe spola po operaciji, največ v filmskih krogih. 62 mož je zadobilo ženski spol, 26 žensk pa se je pretvorilo v moške. Najzanimivejši primer je baje primer filmske igralko Joan Bradanove, Polrusinje, ki je odkrila, da je prav za prav možki in se je dala z operacijo preobraziti. Sedaj je John Bradanov, ki je bil prej skoraj neznan filmska statistka, na najboljši poti, da postane kot možki pravi zvezdnik.

Rumunski Stavisky

V zvezi s preiskavo o tihotapstvu deviz, zavoljo katerega so prijeli v Feldkirchu v Avstriji bukareštanskega milijonarja Evgenija Grossa, so v Bukarešti aretirali tudi glavne knjigovodje petrolejske družbe Stana Romana, Petra Marinca. Izkazalo se je, da je Marinca Grossu pomagal pri njegovih spekulacijah z devizami. Rumunski oblasti so od avstrijskih že zahtevale, da jim izročijo Grossa. V Bukarešti govore o tem, da se Grossova afera razvija v pravi rumunski škandal Staviskega. Gross je bil že devetkrat kaznovan, navzlic temu je imel zveze z najvplivnejšimi krogi. V upravnih njegovih podjetjih so sedeli možje z najboljšimi imeni med njimi bivši ministri predsednik Moldovianu, bivši minister dela grof Trancu-Jassy in brat guvernerja Rumunske narodne banke.

Slabi živci se zamenjajo z dobrimi

V zadnjem času je uspela spretnim operaterjem presaditev živcev. V Ameriki je bil mož, ki je trpel zavoljo enostranske omlrtlosti obraza. Stopil je k nekemu kirurgu, ki mu je pokvarjeni živec v obrazu zamenjal s kosom nevažnega živeca v nogi. Ta presajeni kos živeca je pacientu vrasel in čez pol leta je imel mož spet popolno kontrolo nad svojim obraznim izrazom.

Vstala je od mrtvih in zares umrla

V Mežmaju na Madžarskem so pokopali te dni 22-letno Ano Bohinsko. Preden so krsto položili v grob, so po tankajšnjem občaju dvignili pokrov in pomočili dekletovo lice z vinom. V tem trenutku je deklica, ki je bilo le na videz mrtvo, odprlo oči, planilo pokonci in steklo s krikom proč. Pozneje so jo našli ob kupu sena. Tam se je bila zgrudila in zares umrla.

Pred Buckinghamsko palačo ob smrti Jurija V.

Množica ljudstva rine k ograji, da bi prečitala vest o vladarjevi smrti

Prva uradna avdiencia angleškega premiera

Angleški ministrski predsednik Stanley Baldwin stopa v avto, da se z njim odpelje k prvi uradni avdienci k novemu angleškemu kralju Edvardu VIII.

Plin proti vojnim plinom

Oksikarbokon — izum pariškega prof. Royerja

V času, ko poročajo vedno znova o odkritju novih, strašnih vojnih plinov, ne miruje niti tisti del vojne znanosti, ki išče najrazličnejših pripomočkov v obrambo proti plinom. Pariškemu kemiku prof. Royerju je sedaj baje uspelo izdelati plin, ki ima lastnost, da paralizira strašne učinke vseh doslej znanih vojnih plinov. Poskusi, ki jih je delal prof. Royer s tem plinom — imenuje ga oksikarbokon — so imeli stoočstoten uspeh. Najprvo je zastropil kunce in morske prašičke z različnimi vojnimi plini, potem jih je polagal pod steklen zvonec, v katerega je spustil oksikarbokon. Res mu je uspelo, da je živali ohranil žive.

Ta izum utegne imeti velike posledice. Vsi vojni plini so postali po njem nepotrebno strašilo, prav tako so postale nepotrebne plinske maske in drugi pripomočki proti kemični vojni. Seveda, če je vse to res, kar pišejo o odkritju pariškega profesorja. Vojni kemiki bodo nemara poskušali odkriti nove vojne strupe, proti katerim bi bil oksikarbokon brez moči. V korist človeštva bi bilo želiti, da bi se izum prof. Royerja tako izpopolnil, da bi pregel na vedno grozoto vojne s strupenimi plini. Človeštvo je imelo že dovolj prilike, da se seznanji s to grozoto in vsi vemo dobro, da mednarodni dogovori nimajo dovolj moči, da bi jo odpravili.

Hermann Goering piruje

Slavnostna pojedina ob 43. obletnici generalovega rojstva

General Goering je obhajal te dni 43. obletnico svojega rojstva s sijajem, kakršnega Berlin ni več videl, od kar je propadla nemška monarhija. Priredil je največji banket svojega življenja in slavnostni ples v berlinski Državni operi.

Prireditev je trajala do 4. zjutraj. Prišlo je 2100 gostov, ki so plačevali za vstopnice po 50 mark, nihče pa ni smel v dvorano, ki ni bil osebno znan generalu Goeringu in ki ga ni ta sam povabil. Operno gledališče so že nekako dni prej zaprli za javnost in ga preureljali. Treba je bilo veliko dela, da so ga spremenili v razkošno plesno dvorano. V kotičkih so brizgali vodometi z raznobarno lučjo ozarjene vodne curke, po vsej dvorani so bile razstavljene stotine cvetličnih aranžmanov. Kilometerski kopl-

svile in srebrnega zameta so pokrivali stene, balkone in strop. Prišli so med drugim skoraj vsi diplomatski zastopniki, bivši nemški prestolonaslednik v svečani huzarski uniformi, princ Auwiz v uniformi hitlerjevskih napadalnih oddelkov, bivši bolgarski kralj Ferdinand, v Goeringovi loži sta sedela hči italijanskega kralja Mafalda in nje mož, vojvoda Hesenski.

Na prireditvi so prodali več tisoč steklenic šampanjca po ceni 15 mark, mrzel nagazek je stal 3 do 7 mark. Opazili so pa vsi, da Hitler in propagandni minister Goebbels nista navzoča. To ne bo brez pomena. Ze nekaj susljajo, da se Hitler in Goering ne gledata posebno prijazno, prvemu namreč ni všeč razsipanje, ki ga kaže Goering ob vsakovrstnih prilikah.

Srečno najdena raziskovalca

Kakor smo poročali, je raziskovalna ladja »Discovery« odkrila v bližini Male Amerike raziskovalca Ellswortha in njegovega spremljevalca Kenyona, ki sta prežela skoro dva meseca v ledeni puščavi in je bil svet brez vesti o njuni usodi

Kosmetika v šoli

Na neki višji dekliški šoli v Parizu so uvedli tedensko enkrat uro kosmetike. Učenke se tu vadijo v umetnosti pudranja in sminkanja. Uprava šole stoji na stališču, da je bolje, če se dekleta pod nadzorstvom nauče higienične nege obraza, nego da bi pozneje potrošile mnogo denarja za drage preparate, ki jim utegnejo še škodovati. Pravijo, da so dekleta med kosmetično uro še posebno pazljiva.

Kraj enajstih narodnosti

Mestece Carevbrod v vzhodni Bolgarski se lahko ponaša, da je med njegovimi 2500 bivalci zastopanih nič manj nego 11 narodov. Carevbrod obstoji že 860 let. Poleg Bolgarov žive v njem Armenci, Albanci, Nemci, Čehi, Holandci, Rusi, Tatarji, Madžari, Poljaki in Turki. Žive pa v najlepši medsebojni slogi. Bavijo se ponajveč s poljedelstvom. Kraj ima tri šole, bolgarsko, nemško in turško, dalje katoliško in pravoslavno cerkev, ženski samostan in mošejo.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

»Kje sem le imela svojo glavo, ko sem se odločila, da postanem tvoja žena!«
»Na moji desni rami, draga!«

ANEKDOTA

Za mladega angleškega kralja Edvarda VIII. je posebno značilna naslednja epizoda. Ko je bil v Indiji, je stopil k njemu neki parija, da bi mu iznesel prošnje svoje kaste. Kraljev sin, tedaj še prestolonaslednik, je podal temu možu, ki so se ga branili Indijci kot gobavca, svojo roko. To se je zdelo navzočim Indijcem nazaslišana stvar. Velikaši niso mogli nikdar ugotoviti, če je bilo to, kar je storil angleški princ, izraz njegove osebne ljubeznivosti ali dokaz njegovih simpatij za 50 milijonov indijskih pari.

VSAK DAN ENA

»Odkod ta žoga? Neki znanec mi jo je podaril za božič...«
(»Everybody's weekly«)

Posnetek novega kralja v civilu

Novi angleški kralj Edvard VIII. se pelje z letališča v Hendonu v palačo St. Jamesa. To je prvi posnetek novega kralja v civilni obleki

Skrivnostno pismo v Hauptmannovi aferi

Kdo je Faulkner? — Hauptmann, žrtev pohlepa po denarju?

Newjerseyski guverner Hoffmann, ki je zadnja odločilna instanca o Hauptmannovem življenju in smrti, je, kakor znano, že dvakrat preložil njegovo usmrnitev. Kakor poroča »Daily News«, je storil to drugič zavoljo tega, ker je prejel pismo nekega možakarja, ki se podpisuje z imenom Faulkner in prosi guvernerja, naj Hauptmannu ne store hudega. Faulkner je istočasno položil pri neki newyorški banki 2980 dolarjev v bankovcih, ki so zaznamovani kakor bankovci, ki jih je bil Lindbergh izročil kot odkupnino ugrabiteljem. To je tista svota denarja iz celotne odkupnine, ki jo je policija ob aretaciji Hauptmanna zaman iskala.

»Daily News« priobčuje tudi besedilo Faulknerjevega pisma. Ta pravi, da ga je vest pripravila do tega pisanja. Hauptmann ni kriv zločina, ki so mu ga naprtili. Njegova edina krivda tiči v tem, da je bil preveč pohlepen na denar in je v tem pohlepu svoj lastni denar investiral v tako nevarno zadevo v upanju na velik dobiček. List razlaga ta pasus tako, da je Hauptmann od pravih krivcev odkupil za manjši denar odkupninske bankovce in je pri tem upal, da jih bo lahko brez kazni, z velikim dobičkom razpečal dalje. Faulkner

pristavlja, da iz osebnih razlogov ne more navesti točnejših podatkov.

Neki sodni grafološki izvedenec v New Yorku je baje izrekel mnenje, da je pisava v tem pismu istovetna s pisavo na vlogi, s katero so posamezne bankovce iz odkupnine vložili v neko newyorško banko.

Smrt italijanskega poslanika v Južni Afriki.

Iz Kapskega mesta poročajo, da je tam za srčno kapjo umrl italijanski poslanik v Južni Afriki grof Labia. Grof Labia je bil svoječasno konzul v Carigradu, Solunu in v Albaniji. Pred svetovno vojno je imel veliko ulogo s svojim prizadevanjem, da bi se na Balkanu ohranil mir.

Največja evropska livarna za jeklo

Kruppove tvornice se pogajajo z nekim ameriškim sindikatom za jeklo glede ustanovitve največje evropske livarne za jeklo. Tvornica naj bi se odprla na Norveškem. Pogajanja še niso zaključena, toda zdi se, da bodo uspešna.

Pogreb pred 26 imi leti

Zmešnjave na zadnji poti Edvarda VII.

Dobrega četrta stoletja je poteklo, odkar je legel v grob prednik Jurija V., kralj Edvard VII. Ko so nesli Edvarda VII. k večjemu počitku, je bila slika pogrebnih svečanosti precej drugačna, kakor bo zdaj na zadnji poti Jurija V.

Takrat je korakalo za krsto s pokojnim suverenom osem kronanih glav, med njimi nemški cesar Viljem II. ter cela vrsta orncev. Topot bodo spremljali pokojnika na zadnji poti samo trije kralji, in sicer: norveški kralj Haakon, danski kralj Kristijan in belgijski kralj Leopold. Norveški kralj Haakon VII. bo menda edini izmed vladarjev ki je bil tudi pri pogrebu Edvarda VII. Takrat je pokopal svojega tasta, zdaj bo spremljal svojega svaka. Mogoče je tudi, da pride na pogreb bivši španski kralj Alfouz XIII. toda samo kot zasebnik.

S pogreba Edvarda VII. je ostalo nekaj zanimivih in vedrih spominov. Udeležil se ga je med drugimi predstavnik tudi ameriški prezident Roosevelt, stric sedanjega prezidenta ameriške Unije. Predsednika Francije je zastopal Pichon, André Maurois pripoveduje v svoji knjigi o Edvardu VII., da je bil tedanji ameriški poslanik na angleškem dvoru v velikih skrbeh zaradi tega, ker je prinesel Roosevelt s seboj uniformo za jahanje. Menil je namreč, da bo lahko sledil sprvodu na konju. V zadnjem trenutku pa se je odločil za civilno obleko. Šel je vstric s Pichonom. Pichon se je nasprotili Rooseveltu bridko pritoževal zaradi načina, kako so razvrstili zastopnike republik pri pogrebu. Posebno je grajal to, da so bili kočiazhi oblečeni v škrlatne uniforme, medtem ko je vozil Roosewelta in Pichona kočiazh v črnem. Roosevelt je dejal, da tega niti ni opazil, pristavil je tudi, da mu je popolnoma vse eno, če ima kočiazh rumeno ali pa rdečo obleko. Ker pa je Roose-

welt samo lomil francoski, ga Pichon ni dobro razumel in menil, da se Roosevelt takisto pritožuje zaradi uniformiranih kočiazhev, češ, da so nosili rumeno-zelene uniforme. Zaradi tega se mu je pri slovesu še posebno zahvalil.

Kulturni pregled

Dr. Frank Wollman o naših krajih

Profesor Masarykove univerze v Brnu dr. Frank Wollman je izdal pri praški založbi »Vesmir« knjigo svojih kulturno-potopisnih črtic iz Slovenije, Hrvaške in Slavonije z naslovom »Severozapadni Jugoslavija«. 180 str. 8° in 20 ilustriranih prilog. Pisec je ena najodličnejših osebnosti v krogu češkoslovaških slavistov. Slovenci ga poznamo kot avtorja najboljše študije o naši dramatikah, tiskajo je obdelal srbohrvaško in bolgarsko dramatično in strnil izsledke v veliko monografijo o jugoslovanski dramatik. Je tudi eden izmed ideologov češkoslovske - jugoslovske vzajemnosti in znanstven poznavalec lingvističnih problemov Slovenskega Juga. Na naših tleh se je mudil več let zapovrstjo, zanimajo se za dialektologijo in etnografijo.

Nekatere kulturno-potopisne črtice dr. Franka Wollmana smo čitali že v »Čehoslovaško-jugoslovenski reviji« in drugod, pa so vzbujale slast po celotni knjigi. Sedaj je ta knjiga v apartni opremi in obilno ilustrirana pred nami. Z resničnim užitek lista imajo knjige po njenih lepih straneh. Češkoslovaški znanstvenik je prehodil tudi kraje, ki leže daleč od tako zvanih turističnih linij in se je med potjo zanimal za vse jezikovne, zgodovinske in narodopisne posebnosti. Češki čitatelj, ki zahaja v Jugoslavijo, ulegne po čitanju Wollmanove knjige postati pozoren na kraje, ki so mu bili dosihaj tako tuji, kakor sta na pr. povprečnemu Slovencu, ki pozna Prago, tuja Češki raj ali moravska Hana. Kdo na Češkem pozna Ptuj in njegove znamenite starine? Kdo Slovenske gorice in Prekmurje? Pa Dolenjsko? Češkim prijateljem Jugoslavije je prof. dr. Wollman vprav odkril neznane slovenske kraje, ki utegnejo marsikogar zanimati. Obsežno znanje, ki nas kakrži preseneča po množici krajevnih zgodovinskih in kulturnih podatkov, gibčen slog, priča pisave literature kulture, in vedno odprto široko znanstveno obzorje dajejo teji knjigi edinstveno mesto v vseh naših slovenskih jugoslovske. Je že kakor vodnik, dasi čitatelja takisto vodi in več ko potopis, čeprav ima potopisni značaj: samo ob napredujočih kulturnih stikih med slovenskim severom in jugom je mogla nastati tako ljubezna in nekako domačnostjo prežeta knjiga.

Slovenskim krajem je izmed 180 strani posvečenih 65 in 7 prilog z ilustracijami. V prvem članku z naslovom »Po štajerskih svetiščih starih in novih bogov« opisuje dr. Wollman Ptuj in njegovimi pomembnimi ostanke iz rimske dobe in s posebnim ozrom na Mitrov kult. Na Ptujski gori se spominja daljne Kutne Hore in se pred znamenito gotsko altarno podoba zveš pomena celjskih grofov in njihovega mesta v sodobni slovenski dramatik. Stojed pred valovitim panonskim morjem Slovenskih gorc, si kliče v zavest nekdanje narodnostne boje in pravi na str. 17. »Prav na Štajerskem se najbolje vidi, kako je slovenski življenjere-

bavljali nemške vpliva od krajevnih imenitja do seg in navad in od narodnega blaga do antropološke plasti. Stajerce ima kajpak mnogo južnonemške krvi, prav kakor imajo južni Nemci mnogo slovanske krvi. Mešanje je dalo v tem primeru dober posledek: iz njega potekajo ljudje, ki sicer niso posebno lepi, a so varčni, disciplinirani, praktični. Učeni češkoslovaški potopnik ne pozabi tudi omeniti vina Slovenskih gorc in slovenačimimnek: »Kaj nam pa morajo...«. V drugem članku podajajo oris Celja in Maribora z Rušami. V tretjem se ponovno vrača v Slovenske gorice. Ta članek se imenuje »V glavnem mestu Prekijev« Pisec pripoveduje o Ormožu, zlasti pa o Lutomeru, kjer ne pozabi obiskati črstelega Gorenjca in naturaliziranega jeruzalemskega vinogradnika, pesnika Cvetka Golarja. »Na skok pres Muru — in tudi Prekijev« je vključeno v ta potopisni mozaik nadaljnji članek pripoveduje o poti preko Slatine Ratencev, Gornje Radgone, Ivanjcev, Sv. Trojice in Sv. Lenarta v Maribor in odtam v Slov. Bistrico in v Smarنو na Pohorju preko Slovenjgradca in Velenja v Savinjsko dolino. V Rimskih Toplicah se češkoslovaški potopnik plovili od Slovenske Štajerske, ki bržčas se v nobeni češki knjigi ni dobila toliko ljubezno odmerjenega prostora.

Kajpak prava pestrost tega slovenskega mozaika šele prihaja. So to črtice »Monde-na Gorenjska« (Bled, Skofja Loka, Kranj, Bohinj), »Prava Gorenjska« (Jesnice, Kranjska gora, Rateče), »Ljubka Gorenjska« (Kamnik), »Dolenjska literarna in traškičan« (Kdaj se mora, more set, pa Najspodnja Dolenjska (Višnja gora, Kostanjevica, Novo mesto, Kočevje, Ribnica). Mozaik še vedno ni popoln. Glej naslednji članek pripoveduje o ostanku Notranjske in se končuje s spomini in citati iz Cankarja na Vrhniki. Na koncu je dobila lepo mesto tudi Bela Krajina.

Enako podrobno poznanje lokalne zgodovine in zanimanja za vse literarne, dialektične in narodopisne posebnosti in isto svežo izprepletost z neposrednimi doživljaji krajin in ljudstva kaže drugi del potopisa. Široka krajevna razplost: od meja Madžarske do Raba in Paga, od bregov Hrvatskega Zagorja do Strosmayerjevega Djakova, omogoča učenemu potopisu še večje število ljubkih in poučnih drobnosti. Med drugim je tu ponatujen iz »Rozprez Aventinac« obisk pri sedaj že pokojnem »zagorskem Homerju« Gjalstem.

Bilo bi odveč, če bi izrekli dr. Wollmanu še posebno priznanje za knjigo, ki je v čast njegovemu znanstvenemu slovesu in ki smo zanjo lahko samo hvaležni. Priporočamo jo zlasti vsem našim javnim knjižnicam, kjer bodo na razpolago kot eden najboljših sadov prizadevnega praktičnega dela za češkoslov.-jugoslov. vzajemnost. — o.

Bolgarski kulturni teden v Mariboru

1. Bolgarska grafika. Od 12. do 21. t. m. je bila v Kazini razstava sofijske umetnostne skupine »Novi hudočniki«, ki se je ustanovila leta 1931. v Sofiji. 71 razstavljenih grafik izpričuje socialni realizem te skupine, ki posveča svojo poglavitno pozornost socialnim tendencam. Njihov najverodostojnejši predstavnik je Aleksander Zevdov. Poleg njega so se razstavili Dočo Bairamov, Konstantin Ganev, Penčo Georgijev, Preslav Karšovski, Vera Nedkova, Ivan Nenov, Al. Sorokin, Veselin Stalkov, Aleksander Stamenov in Stojan Venev.

2. Bolgarska književnost. O nji je v okviru bolgarskega tedna predaval v Ljudski univerzi prof. Jan Šedivý. V dveh predavanjih je zajel razvoj bolgarske književnosti od njenih početkov do najmlajše generacije. Iz poudarnih obdobje so vznikali vodilni predstavniki bolgarske književne tvornosti, od Simeona, nadalje svetogorskega meniha Paisija, ki je sestavil prvo bolgarsko zgodovino I. 1874., Sofronija Vračanskega, ki je izdal prvo bolgarsko tiskano knjigo I. 1866., Neofita, ki je sestavil novo bolgarsko slovnico, pa tja do ustanovitelja bolgarskega pesništva Petka Rajčeva Slavkovega, nadalje Georgija Stojkova Rakavskoga, izdajatelja prvega bolgarskega političnega časopisa, ognjeviti revolucionarnih in hajduških pesnikov Ljubana Karavelova in Hrista Boteva, dramatika in državnik Vasil Dumeva ter največje bolgarskega pisatelja romanov in dram ter tvorca balad in romanc Ivana Vazova. In potem se Konstantin Velikič, prevajalec iz ruščine, italijanščine, angleščine in francoščine, ter prvi pomembni bolgarski lirični pesnik. Nadalje Peju Javorov s hajduškimi in socialnimi pesmi, Penčo Slavejkov, potem navdušena opevatelja in glasnika bolgarske vase T. G. Vlakov in Anton Strašimirov ter Elin Pelin. Sledi Georgij Rajčev s svojim fatalizmom, bičevalce bolgarske jare gospode Georgi Stamatov, lirik Trifun Kunev, pisec romanov Dobri Nemirov, Nikolaj Ratonov s svojimi zgodovinskimi romani, Jorda Javkovec z dobrodružskimi motivi, Angel Karaljičev in najpomembnejši sodobni bolgarski lirik, Nikolaj Liliev. Najmočnejši v veseloigri in jedki satirični dramji je Stefan Kostov. Izrazito socialno usmerjeni in tendenčni so najmlajši pisatelji in književniki od Vladimira Poljanova pa do skupine socialističnih pisateljev Gea Mihova, Ljudmila Stojanova, Svetoslava Minkova ter Hrista Srnanskega.

3. Bolgarska slikarska umetnost. Njene probleme in razvojne linije je obravnaval v Ljudski univerzi slikar Hegerudič iz Zagreba, ki je prikazal rast in zorenje bolgarske slikarske umetnosti od svetostefanskega mira sem, to je leta 1878., ko se pojavljajo kot prvi slikarji-umetniki petrogrski učenci Dospeski, Pavlovič in Cokkev, dokler se I. 1896. ne ustanovi v Sofiji prva umetnostna šola, ki sta ji dajala smer Čev Mrkvičica in Vješin. Po intermezzu, ko se umetnost izčrpa v golem podjazuju raznih zgodovinskih dogodkov, vznikne okoli I. 1910. bolgarski impresionizem in N. Marinovom in N. Petrovom na čelu dokler ne stopi v letih tik pred svetovno vojno v osredje monakovski politimizem z Denevom in Mitovom. Že med vojno se pojavljajo prvi znaki ekspresionizma z Dimitrov Maistorom. Po vojni pa se razvijejo vse struje od kolorizma s Sirakom, Skitnikom, Obreškovicom in Uzunovom ter kubizma s Papazovom, ki prehaja tudi v surrealizem, pa do socialnega

realizma, ki ima v »Novih hudočnicah« svoje tosišče. V okviru svojih izvajanj je omenjal Hegerudič tudi prve južnoslovanske slikarske stike, ki so z razstavami leta 1904. v Beogradu, leta 1906. v Sofiji in leta 1908. v Zagrebu dobili prve konkretne oblike. Pokret zagrebške »zemlje« iz leta 1929., naše slovenske četrte generacije (I. 1930.), beogradske smeri iz leta 1932. ter »Novih hudočnikov« zasleduje isto, socialno tendenčno in protiliteratistično tendenco

S P O R T

Skoki v Planici

Dela na srednji skakalnici v Planici so gotova. Ker je tudi sneg prav dober, so večeraj izvedli prve skoke na srednji skakalnici, ki dopušča skoke do 60 m. Znan naš skakač Pribošek je poskusil dva skoka, ki je oba izvedel v lepem stilu. Prvič je dosegel 40, drugič pa 50 m. Obe skakalnici sta sedaj pripravljene za skoke, zaradi česar se bo prihodnji teden pričela v Planici napovedana snučarska skakalna šola.

Tekmi za Z. P.

V nedeljo 26. t. m. se odigra zadnje kolo tega tekmovalnja, ki bo dalo letošnjega zmagovalca. Finalista sta Hermes in Grafika z enakim številom točk, vendar pa ima Grafika en gol več, tako da ji je potreben samo neodločen rezultat za zmagovalca. Ob 15.15 Svoboda : Moste, Ob 15. Hermes : Grafika. Obe tekni na igrišču Hermes. Vstop bo prost.

Službene objave LNP

13. seja u. o. dne 22. januarja 1936
 Odobri se sklep predsedstva z dne 9. januarja 1936.
 Upravni odbor se zahvaljuje za letovalne čestitke: Rapidu, Hajduku Split, Osijekemu NP.
 Steirischer Fussball-Verbandu v Gradcu se pismeno sporoči, da LNP ne more sprejeti njegove ponudbe glede reprezentančnih tekem.
 Resolucija skupščine JNS z dne 15. XII. 1935. se odposlje: bankski upravi, mestnemu poglavarstvu in sreskemu načelstvu v Ljubljani ter vsem županstvom na sedežih klubov LNP. prvenstvo Maribor, Celje, Trbovlje.
 V zamet se na znanje prijava občnega zbora ATK Moste in se za podsavezne delegata na občnem zboru imenuje predsednik LNP.

Zablašilo se novi odbori in naslovi: Sor. predsednik dr. Kocjančič Viktor, tajnik Jesenovec Josip, Skofja Loka Spodnji trg; Zalag. predsednik Zajc Alojzij tajnik Mardić Slavko. naslov predsednik Zgornji Kašelj 105. Polje pri Lj. Reka. predsednik Zolker Rudolf, tajnik Čvar Franjo. naslov Hartman Ivan TPD Ljubljana; Svoboda—Tržič. naslov: Štefe Tone. Peko. Tržič.
 Kaznuje se Ilirija z globo 300 Din zaradi neposrednega dopisovanja z JNS ob priliki jesenskega podsavezne dne 1935. Iz po-

4. Premiera bolgarske drame. V torek 21. t. m. zvečer pa se je za zaključek bolgarskega tedna gledališču bolgarska drama. Za to priliko se je izbrala ter primerno priredila štiridejanska komedija najznamenitejšega sodobnega bolgarskega dramatika Štefana Kostova »Zlati rudnik«. Kostov je bolgarski Nušič! Zasluge je po svojih humoreskah in veseloigrah. »Morska bolezens«, »Čarovnik«, »Kobilice«, »Sovražnica moške«, »Novo pristanišče«, »§ 223«, »Golemanov« td. so mu prinesli slavo. Iz »Zlatega rudnika« pa veže veliko resnobnega in tudi tragikomičnega. Kostov je v tej štiridejanski komediji potlačil v reseto jedke satirične kritike in megalomaniji napisnjeno bolgarsko jaro gospodo. Imenitno zgrajena ter s finim odskrim čutom napisana komedija, kjer se pa nazadnje sprevrča vsa ta smešnost in telebanstvo v resnobnost tragikomičnih zapletkov, kjer se baharija te jare in ko bogastvu koprneče jare gospode zaključuje z grenkim ponizanjem, kjer se polblazni ples okoli zlatega teleta končuje z mrzlimi moralničnimi curki in kjer postane zastopstven, zasmehovani ter podcenjevani profesor celo rešitelj iz katastrofalnega padca, kamor j. bila pahnila Hadžieva nespamet in goreča želja po »milionirki«. Ima pr veseloigra tudi tole dobre jedre: ne išči zlata pod zemljo, ko imaš v svoji bližini ljudi zlate duše in zlatega srca.

Vsi sodelujoči igralci so se v svojih nalogah potrudili. V maski izvirnen in pregnanten je bil Hadžev Pavla Koviča, ki je ležala na njem tega večera. Povsem verodostojno doživljena je bila Hadžieva M. Zakrajškovca. Tip dame, ki doseže s svojim nastopom, kar hoče, je bila Angelieva E. Starčeva. Prikupnost in živahnost je odlikovala Marijo D. Savinovo. V neizrečnem klepetuljarstvu je zazavela na odru podoba zgornje »javne delavke« Prgove v podjanju E. Kraljeve. Svojevrstno profersoidi je bil Ljubener R. Nakrsta, ki se razvija v našega močnega karakternega igralca. Paletični in »ščuke« lovedč Vjetrov je bil Maks Furijan, Grom pa je razvil svojega Bratanova in stilu fine elegancije. Gorinškova Prgov je izobno predstavljval to malomeščastno omejenost. Učinkovit v maski in zasnutku je bil Blažev »strijc Tančev«, močičlajst in originalen Košičev »strijc« Baj Božij. V veseli razigranosti sta se razživel Sonja B. Rasbergerjeve in Mimi S. Gorinškove.

»Zlati rudnik« so uprizarili v dobrem prevodu prof. J. Šedivýja ter uspeli režiji Joška Koviča. Pred predstavo je v zgodnjih obrisih original razvoj bolgarske drame prof. Jan Šedivý.

Zapiski

»Življenje in svete« prinese v prihodnji številki, ki izide kot priloga ponedeljske številke, trenutno zelo aktualni članek »Pomlad sredi zime«, nadalje nič manj aktualna razglabljanja o svetovnopolitnih vlogih petroleja z naslovom »Tekoče zlato«, članek o izumitelju Jamesu Wattu, kramljanje »Ali se ptice ljubijo?«, nadaljevanje Golarjeve »Zimske zgodbe«, članek »Zakaj nas zebe?« in v literarni rubriki zapiske: O dveh Jenkovičevih verzih (J. Koščič), »Črška propagandca« (d. a.), »Aškerc — slovenski askarec, nekrolog Rudyardu Kiplingju in poročila o novih knjigah in revijah. V rubriki »Naš jezik« se nekatere jezikovne drobtine iz peres J. Koščiča in S. B. Rubrike Filatelija. Za ljubitelje cvetlice, Praktične novice in druge zaključujejo pestro ilustrirano številko.

oah LNP, odobrenega v »Sportisti« od 13. junija 1935, se ugotavlja, da imajo pravico do dosmrtno proste vstopnice k vsem prreditvam na ozemlju LNP: Buljevič, inž. Delobel, Kuret, Kralj, Dorčec, Betetto. V zvezi s tem se pozivajo vsi o. o., da po svoji zapisnikih ugotovijo, kateri njihovi člani imajo po določbah pravilnika pravico do te vstopnice. Igralci, ki imajo tudi pravico do enahih vstopnic, se bodo objavili pri ugotovitvi.

15. seja k. o. dne 9. I. 1936 Kaznuje se: Vahen Stane, Primorje po § 31. k. p. z enomesečno zabranu igranja— Dvoržak Pavao, Gradjanski, po § 24. k. p. z dvomesečno zabranu igranja. — Jakopin Franc, Svoboda Tržič, po § 18. k. p. z enomesečno zabranu igranja. — Ravuš Jaka, Reka, po § 30. k. p. z uporabo § 13. 14. k. p. z dvomesečno zabranu igranja. — Korošec Ciril, Reka, po § 34. k. p. s šestmesečno izključitvijo iz kluba in se SK Reka poziva, da javi takom 14 dni njegovo izključitev iz kluba.— Vse kazni tečejo od dneva objave.

Zadvi zoper Senico Jožeta, Korotan Kranj in zoper Omama Slavka, Kovinar, se odstopila s. o. da zasliši g. Ramovža oz. g. Sketlija glede na izjave, imenovanih dveh igralcev. V zadevi Korena Franca se zasliši še igralec Knific, Bratstvo, v zadevi Pantoviča Budisava, Drava, igralec Kovačec Ivan, Ptuj. Lj. Kazensko postopanje se uvede zoper: Baggio Franca, Svoboda in Kovačec Ivana Ptuj.

Suspendirajo se po § 35. k. p. Košir Janez, Brod, Borštnar Milan, Korotan, Ljubljana, Pirš Jože, Gabaršek Franc, ota Radomlje.

Smuški tečaj SPD. V planinah je zapadlo mnogo novega snega. SPD ima razpolago stalno snuška učitelja v Domu na Krvavcu od 25. t. m. do 16. februarja ter v koči na Veliki Planini. Smuški tereni v teh gorskih predelih so znani kot najboljši. Prijave sprejema pisarna SPD v Ljubljani, Aleksandrova cesta 4-1.

Smučarji — Krvavec vas vabi! Krvavec nudi s svojimi obširnimi tereni, užitka polno smučanje izvečanin smučarjem. Da se pa omogoči tudi manj izvečanim smučarjem uživati krato alpeškega smučanja na Krvavcu, prireja SPD letos stalne smuške tečaje. Za deloma izvečane se vrše nadaljevanje, za izvečane pa alpski smuški tečaji. Snežne priške so prav sedaj dobre. Upoštevanje splošnih gospodarskih položaj in letošnje zelo neugodne snežne priške v dolinah je določilo SPD skrajno nizke cene smučarstva v svojih postojankah, da tako omogoči najširšim slojem uživaje belega sporta. Udeležene sedemendevnega tečaja plača za hrano, prenočitno, ukovino in prispevek za zbor smučških učiteljev skupno 295 Din. Pot do doma je izgaščena. Najbližja pot vodi iz Cerklj ob avtobusne postaje Sajovic, kjer so na razpolago tudi nosači. Tozgodne informacije se dobe v pisarni SPD, Ljubljana, Aleksandrova cesta, palača »Viktoria«.

SK Ilirija (Smučarska sekcija). Jutri dopoldne se vrši v Planici medicinska tekma v teku. Sekcijsko načelstvo apelira na vse člane, da se tekme sigurno udeležijo. Po rezultatih jutranje tekme bo največja sekcija pripravljala tekmovalce k nadaljnji letošnini tekmi. Tiste, ki se jutranje tekme ne udeležijo, se pri prihodnjih tekmah ne bo upoštevalo. Start je dopoldne ob 10. pri našem Smučarskem domu. Iz Ljubljane je treba odpotovati danes popoldne ali pa najkasneje zvečer. Prenočišča so v domu na razpolago. Smuka je v Planici idealna. Vsi drugi, ki ostanejo v Ljubljani, morajo biti brezpo gojno na razpolago JZSS za nabiralo akcijo danes in jutri. Zglasijo naj se v pisarni JZSS v palači Kreditne banke.

Turistično—sporiti odbor za dvig lahke atletike in pripravo atletov za olimpiado. Spročamo vsem lahkostletom, da se bodo trenirali za skupino Korotan, Slogo, Primorje, ki so se doslej vršili vsak torek četrtek in soboto na naših igriščih v Resljevi cesti, odsej vršili vsak torek četrtek in soboto od 18.30 do 21. v telovadnici II. realne gimnazije na Poljanski cesti, vhod iz Ciril-Metodove ul. št. 13.

ASK Primorje (nogometna sekcija). V nedeljo ob 14.30 igra prvo moštvo trening tekmo s Slovonom. Igralci naj bodo točno ob 14. v garderobi. Postava na deski pod tribuno.

SK Slovan. Obveščajo, se igralci I. moštva, da se igra v nedeljo popoldne prijateljska tekma s Primorjem na igrišču Primorja. Postava moštva je objavljena na igrišču in v okcipcu na Marjiniem trgu. Posebno se pozivajo: Ključec, Marchiotti, Bunč.

S.K. Jadran. Občni zbor se vrši v nedeljo 26. t. m. v gostilni Kavčič v Koleziji. Članstvo se poziva, da se občnega zbora polnoštevilno udeleži. Začetek občnega zbora ob 9.30.

S.K. Mars. V nedeljo dopoldne ob 10 igra I. moštvo trening-tekmo s Korotanom na Rakovniku. Gospodar preskrbi opremo. V slučaju slabega vremena tekma odpade. Ker se vrši 16. februarja občni zbor kluba, se pozivajo vsi člani, ki še niso poravnali članarine, da isto takoj store, ker stefer izgute volino pravico. Kdor ima še kaj opreme, naj jo vrne gospodarju.

SK Atletik v Celju ima redni letni občni zbor v četrtek 30. t. m. ob 19. v hotelu Skoberne v Celju.

Smučarski tečaj na Kofcah se vrši od 2. do 9. februarja. Tečaj vodi savezni učitelj Janez Kveder. Prijave je treba poslati najprej na upravo doma Kofca.

Vremenske poročilo. Bled. Jezero po stanju večeraj: —4 C, visoki megla, snega v dolini nič. Poljudja 23. jan.: —5 C, jasno, mirno, na 80 cm podlagi 20 cm pršica. Smuka idealna. Škrlatica uporabna. Rateče — Plahica po stanju večeraj: —10 C, barometer se dviga jasno, mirno, 25 cm pršica. Kranjska gora po stanju večeraj: —10 C, barometer se dviga, jasno, mirno, 25 cm pršica. Vrhč. Kralica in Tamar po stanju večeraj: 70 cm pršica. Zelenica 23. jan.: —3 C, jasno, severni veter na 145 cm podlagi 25 cm pršica. Smuka idealna. Mralica 23. jan.: —3 C, oblačno, 20 cm pršica Pohorje 23. jan.: Pohorski dom in Mariborska koča: 0 C, mirno 40 cm subega snega. Ruška koča: —4 C, jasno, mirno, 40 cm južnega snega. Sv. Troje Kralji, I. C. na 25 cm podlagi 30 cm subega snega. Smolnik: 0 C, 30 cm subega snega. Koča na Pesku: —1 C, oblačno, mirno, 20 cm podlagi 45 cm subega snega. Smuka dobra. Senjorjev dom: —2 C, oblačno na 30 cm podlagi 40 cm pršica. Smuka prav dobra. Kremžarjev vrh: —1 C, oblačno, mirno, na 20

cm podlagi 35 cm pršica. Smuka izborna. Peca 23. jan.: —3 C, mirno, na 50 cm podlagi 45 cm pršica. Smuka idealna. Smrekovec 23. jan.: —1 C, na 30 cm podlagi 30 cm pršica. Smuka odlična. Kofca: —8, podlagi 30 cm, 15 cm pršica, solnno-smuka idealna.

Mozirska koča na Golteh: —6 C, jasno, na trdo snžno podlago je zapadlo 25 cm subega snega. Pršič! Smuka je izvrstna. Za nedeljo so izgledi najboljši. Koča na Smrekovecu: —5 C, jasno in mirno, na podlago je zapadlo nad 30 cm pršica. Smuka izvrstna. Celjska koča: —3 C, jasno brez zve. Na kopno je zapadlo 10 cm snega. Smuka ni ugodna.

Sokol

Pregled sokolskega dela na Viču

Izredno dobro obiskano skupščino je v nedeljo dopoldne vodil starosta br. Pavle Borštnik, tajnik br. Viktor Ambroz, pa je opisal delo društvene uprave, ki se je sestala k 12 rednim, 4 izrednim, 1 žalni in 1 svečani seji. Med letom je izstopilo iz društva vse tisto, kar je prišlo v sokolske vrste zgolj iz sebičnih nagibov. Ostalo je kar je preželo s pravo Trševso mislijo. Društvo šteje 227 članov, 64 članic, 20 naraščajnikov, 24 naraščajnic in 109 oboje dece, skupno 444 pripadnikov. Med letom se je društvo močno trudilo, da bi se izvršila prepotrebna adaptacija Sokolskega doma, kar pa je spričo pomanjkanja denarnih sredstev in slabo uspele akcije za brezobrestno posojilo odpadlo. Najpomembnejša svečanost je bila odkritje spomenika in zasaditev spominske tipe Vitkešem kralju, ki se je izvršila na pobudo viškega Sokola kar naj-svečaneje. Sokol je priredil komemoracijo ob obletnici kraljeve smrti, svečano je proslavil kraljev rojstni dan, proslavil prvi december in sodeloval pri prireditvah bratskih društev itd.

Načelnik br. France Križar se je dotaknil predvsem dela v sokolski telovadnici, ki je bilo zadovoljivo. Telovadki je vodil s pomočjo prednjaškega zbora, ki je štel 7 bratov in 4 sestere. Za izobrazbo pripadnikov je priredil društveni prednjaški tečaj, ki je trajal dva meseca in je lepo uspel. Vse delo je bilo posvečeno javnemu nastopu in telovadni akademiji, ki sta v vsakem pogledu lepo uspela. Telovadci in telovadke so se udeležili nastopov bratskih društev v bližini in daljni okolici, na vsežamski zlet v Sofijo pa je pohitelo 15 bratov s praporom. Končno je br. načelnik pozval vse brate in sestere, tudi starejše, da marljivo hodijo k redni telovadbi, ki je glavni cilj vsakega sokolskega društva.

Z. K. D.

DANES IN JUTRI ob 14.30 in V NEDELJO ob 11. uri SMEH IN VESELEJE LUCY ENGLISH kot

Hladna devica

ELITNI KINO MATICA

Iz blagajniškega poročila br. Karla Podlogarja je bilo razvidno, da so bile društvene finanče kljub krizi, dokaj ugodne, saj je imelo društvo 22.532 Din dohodkov in 19.959 Din izdatkov, dočim znaša čisto društveno premoženje 44.836 Din. Prosvetno delo, ki ga je vodil prosvetar br. Marjan Willemart, je bilo pestro in v vsakem pogledu zadovoljivo. Prosvetni odbor se je izživjal v dramskem odseku godbenem, lutkovnem, padišinskem, knjižničnem in poročevalskem. Žal, da je prenehal s delovanjem pevski odsek. PO se je udeležil medzupnega lutkarskega tečaja v Ljubljani, župnih lutkovnih tekem, kjer je zasedel I. mesto, priredil pa čidus predavanj, poslovnih večer, miklavževanje, božičnico in silvestrovanje, dalje organiziral proslavo rojstnega dne Masaryka, kralja Petra II, obletnico kraljeve smrti ter proslavo 1. decembra. Uspešno je sodeloval tudi pri akademiji ob prižiki odkritja spomenika kralju Mučeniku.

V imenu nadzornega odbora je poročal br. Jože Meseč, ki je pohvalil vzorno poslovanje br. blagajnika in uprave, ter predlagal razrešnico, ki je bila soglasno sprejeta. Ko je bil sprejet, se proračun za leto 1936, ter blagajniško poročilo družva za zgradbo Sokolskega doma, je pozdravil zborovalce v imenu župne uprave polkovnik br. Mihailo Bakšič, ki je pohvalil vzorno delovanje viškega Sokola, očrtal naloge Sokola zlasti v današnji dobi in pozival navzoče, da delajo v duhu ldeje nepozabnega Vitkeškega kralja, imajoč vedno pred očmi njegovo poslednje narečilo. Čuvajte Jugoslavijo! Besedom br. polkovnika Bakšiča so sledile navdušene ovacije, zlasti se potem ko se je za listene in bodrilne besede zahvalil br. starosta. Soglasno je bila izvoljena naslednja uprava: starosta br. Pavle Borštnik, podstarosta br. Rudi Marinčič, načelnik br. France Križar, počepečelnik br. Janez Kranjc, načelnica Mimi Grošljeva, podnačelnica Tilka Brodnikova, prosvetar br. Rudi Marinčič, tajnik br. Marjan Willemart, blagajnik br. Karel Podlogar, odborniki bratje Jože Kokole, Rudi Plišar, Viktor Ambroz, Lipe Kosec, Viktor Jelocnik, Bruno Borštnik, Avgust Dacar, Mirko Knez, Janez Gaspert, Maks Rozman, Rajdo Jarman, Srečko Ambroz, Janez Masa, Albert Jakopič, Ivan Marinič, nadzorni odbor bratje Ivan Mešec, Ivo Harjman, Jože Zavažnik, častno razsodišče bratje dr. Gašper Peček, Jože Meseč, Vinco Zalete, Viktor Jelocnik, praporščaka br. Stane Brodnik in br. Avgust Dacar. Delegati za župno skupščino bratje Pavle Borštnik, France Križar in Marjan Willemart.

Zane Grey:

Teksaški iezdec

Duane je kmalu dospel na senčnati rob mesteca in stopil v Fairdale z občutkom, v katerem so se družile radovednost, vnema in pričakovanje. Zajahal je v glavno ulico. Obakraj te so se vrstile množične gostilne, krčme in prodajalne. Osedlani konji so stali privezani pred hišami. Tu pa tam je čakal zapraviljivec. Ta konec mesteca je bil živahen in glasen.

Navzven je bil Fairdale podoben vsem drugim obmejnim mestecem, in Duane se je čutil nekoliko razočaranega v svojem pričakovanju. Ker se je polpodne že nagibalo v zaton, se je Duane ustavil v majhni gostilni, ki jo je vodil neki Laramie. Mlad fant je sprejel njegovega konja. Duane ga je jel izpraševati o Fairdalul in je počasi prišel do tistega, kar mu je bilo pri srcu.

»Polkovnik Longstreth ima v službi veliko ljudi, jeji?«

»Mistim, da.« je odvrnil deček. »Cowbojev sam Bog si ga vеди koliko. Prihajajo in spet odhajajo. Niti polovice jih ne poznam.«

»In mnogo čred gonijo sem in tja?«

»Kar naprej!« je menil fant in ga po strani ošnil z očmi.

»Najbrže tudi ukradenih?«

A na to vprašanje ni bilo tistega pritrdilnega

utripa z očmi, ki ga je Duane pričakoval. Nadaljeval je:

»Je Fairdale živahen kraj?«

»Ne tako kakor Sanderson A Fairdale je večji.«

»Tam so menda zaprli dva cowboya. Nekdo mi je pravil.«

»Sem tudi že slišal, Joeja Beana in Bricka Higginso. Sta oba od tod, a malo tukaj. Longstrethova fanta.«

Duane se ni hotel pokazati preradovednega in je zato napeljal pogovor drugam.

Po večerli je hodil po glavni ulici sem ter tja. Ko se je stemnilo, je stopil v neko gostilno, si kupil smotki, posedal in opazoval. Nato je šel v neko drugo hišo, ki je bila z vnanje strani dokaj pustata videti, znotraj pa dokaj gosposko opravljena in vsa razsvetljena. Mnogo moč je prihajalo in odhajalo, prašnih dedev, ki so smrdeli po konjih in po tabaku. Duane je nekaj časa sedel in bistro gledal na točilna miza. Drugače je bila pa izba vsa polna miz in stolov. Povsod so igrali. Duane je nekaj časa ostal in spoznal, da je bil tujez v Fairdalul navaden pojav, ki ni mogel zbuditi pozornost. Nato se je vrnil v Laramiejevo gostilno, kjer si je bil najel sobo.

Duane je sedel na stopnice pred umazanim mamiln restoranom. Notri sta se pomenkovala dva moža. Duanovega prihoda nista bila opazila.

»Kako je ime temu tujcu, Laramie?« je vprašal eden.

»Teja ni povedal«, je odvrnil gostilničar.

»Pravi velikani je. Malce čuden se mi je zdel. Ta ni govedar. Kaj misliš ti o njem?«

»Diši mi po enem tistih hladnih, mirnih Teksancev, ki leta in leta iztikajo za kakim človekom — in ga upihnejo, kakor hitro so ga našli.«

»Tak se zdi tudi meni, Laramie — in, med nama, nadejam se — da išče Long —«

»Pst!« mu je segel Laramie v besedo. »Ali si pijan ali nor, da kvasiš take neumnosti?«

Nato sta tako tiho nadaljevala pomenek, da ni mogel Duane ničesar več razumeti. Čez nekaj časa je Laramiejev gost odšel. Duane je krenil v hišo, se složno usedel in nevsiljivo povprašal to in ono o Fairdalul. A gostilničar ni bil zelo zgovoren.

Ves zamišljen je odšel Duane v svojo sobo. Ali je Laramiejev gost res upal, da je nekdo prišel ubit Longstretha? Tako je moral Duane sklepati po tisti odsekani besedi. Vsekako s fairdalskim županom nekaj ni bilo v redu. Duane je to čutil. Čutil je tudi nekaj drugega: če je bil tu kak malo priden in nevaren človek, je bil to Floyd Lawson. Z gostilničarjem je moral skleniti prijateljstvo. Njegove zadnje misli so ta večer poletele k Rayi Longstrethovi. Nehote se je spominjal, kako čudno ga je bilo prevzelo srečanje z njo. Domišljalo ga je davno pozabljenih dni, ko je bilo tudi njemu neko dekle kog življenja. Kak žalosten, teman, neskončen prepaj je zija! med tistimi časi in med sedanostjo! Duane ni imel več pravice sanjati

o dekletu, kakršno je bila Longstrethova Ray. A vendar ni mogel pregneti njene slike...

Drugi dan se je brez posla naslanjal po gostilni. Molčnemu gostilničarju se ni vsiljeval. Zda se mu ni več mudilo. Zadovoljeval se je s tem, da je opazoval in vleknil na ušesa. Proti koncu dne je prišel do prepričanja, da je Fairdale vendarle to, kar je domneval Mac Nelly, in da se obetava njemu, Duanu, zelo nenavadne prigode. Do malega takisto je prebil naslednje dni. Le kdaj pa kdaj je kakor po naključju omenil gostilničarju, da nekoga išče. Nato je postal Laramie zaupljiviši in manj napet. Jel je odgovarjati na njegova vprašanja, in Duane je kmalu zvedel, da pomni Laramie že boljše dni, da je pa zda siromašen in zagrenel. Nekdo mu je bil storil hudo krivico.

Nekaj dni je minilo. Duaru se ni posrečilo, da bi se bil še bolj zblížal z Laramiejem. Vendar je srečaval na vogalih in pred prodajalnami dovolj brezdelnežev, ki so se, nič hudega ne sluteč, rade volje puščali v pomenke. Kmalu je dožgal, da se je mogel Fairdale v kockanju, popivanju in pretepanju kosati s samim Huntsvillom. Cesta je bila zmerom obrobjena s prašnimi, osedlanimi konji, kraj zmerom poln tujcev. Demar se je kotilil hitreje kakor v katerem kolj izmed mest, kar jih je Duane poznal. Trosili so ga z lahkotnostjo, ki je pričala o lahkem in nepoštenem zaslužku. Duane je spoznal, da so bili Sanderson, Bradford in Ord v mnogem oziru samo fairdalska predmestja. Tu je bilo skrivno središče vseh razbojnikov in živinskih tatov.

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo služb. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopolni in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Službo dobi

Beveda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Verizkarico (ketlarico)

za koteljanje finihjših damskih nogavic sprejema takoj. Stalna služba. Poudbe na oglasni odd. »Jutra« pod »Dobra služba«. 1667-1.

Šiviljo

za pletenje, samostojno pekrovalsko, kurjeno pri vseh tozadnih strojih, sprejema takoj. Stalna služba. Poudbe na oglasni odd. »Jutra« pod »Dobra služba«. 1667-1.

Postrežnico

za ves dan, kuhe zmazno, ščem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 1655-1.

Natakarica

lepe zunanosti ter SLUŽBENICA. Po vsej sprejema takoj. Poudbe s sliko na ogl. odd. »Jutra« pod »Dobra služba«. 1666-1.

Službe išče

Vsaa. Beveda 50 Din. davek 5 Din. za dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Trgovska pomočnica

stara 28 let, zmazna gospodinjstva in nekaj nenačinje, želi premeniti mesto. Cenjene poudbe pošlji na poslovalnico Jutra v Celju pod »Eksistenca in bolonost«. 1665-2.

Visoko nagrado

dam onemu, ki mi prekrbi stalno službo knjigovodje, korespondenta za slovenski in nemški jezik ali drugo boljše pisarniško službo. Imam dolgoletno prakso. Poudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Eksistenca in bolonost«. 1665-2.

Mlada izobražena dami

je vsod gnotnih razmer prijetna, da se obraca do blagih src radi službe. Bada bi dobila mesto pomočnice pri katerem gg. zdravnikov, zobotekhniki ali kaj sličnega. Cenjene poudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Vetrajna pri delu«. 1667-2.

G. Th. Rotman:

Kapitan Kozostrelec gre v Ameriko

Nato so zaspali. A spanje ni bilo mirno; kapitanu se je sanjalo, da je s Kungundo vred spet doma; profesorju pa, da ga mamica pozdravlja in stiska na srce. All, vraga, ta objem je bil vendarle od sile krepak... Profesor se je zbudil in z grozo videl, da ga objemlje medved, ki se je bil tačas predramil!

Kapital

Beveda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Hranilne knjižice

Ljubljanske kreditne in Zadrzne gospodarske banke, kakor mariborskih, pijskih in celjskih, desernih zavodov, prodaste najugodnejše in takoj edino potom Bančno kom. zavoda, Maribor. Za odgovor Din 3 namk. 1470-16.

Tvrdba

A. & E. Skaberne Ljubljana-Javljia, da jemlje do preklica v račun sopet HRANILNE KNJIŽICE prvovrstnih ljubljanskih denarnih zavodov (Mezna hranilnica, Ljudska posejilnica itd.). 1633-16.

50.000 Din

posojila proti vknjižbi na prvo mesto dam onemu, ki mi za obresti nudi primer. no stanovanje, ne predelš od centra. Poudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sončno stanovanje«. 1668-31a.

Hranilno knjižico

Mestne Ljubljanske hran. 45.000 Din prodem. Poudbe na oglasni odd. »Jutra« pod »72%«. 1668-16.

Kupim

Beveda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Harstove in borove hlode

orehove ter prage, kupi Rudolf Dergan, Lasko. 1604-7.

Les

Beveda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kupujem les

stalo, proti takojšnemu plačilu, za moje detajlno prodajo v Zagrebu; Smerkove in jelove deske 28, 38, 34, 28, 36 in 46 mm deb., 4. m; 18 in 24 mm deb., 1. m, 1,50, 2. m, 2,50, 3. m, 3,50 m; 78 mm deb., 4 m, 15 36 in 17 cm šir., Stafle 43/48, 48/78, 78/96, 98/96 mm, 4. m; Borove 48 mm, 4. m, samo I/II. Parjeno bukovino 18 do 100 mm, obrobilo. Parjeno orehovino 18 do 100 mm, lipovino, joljševino in ves ostali trd les. Tesan les v vseh načini, maza. Ves les mora biti popolnoma suh. Obirnne poudbe pošlji z najnižjo ceno na Ludvik Vidmar, trgovina stolarskega i gradjevnog materijala, Zagreb. Dančičeva ul. 2. 1640-16.

Lokali

Beveda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trgovski lojal

za vpeljano mešano trgovino ali drugo se odda. Tyršova cesta 37. 1673-19.

Tovarniški prostori

580 m², lopi, suhi, svetli, vodovod, elektrika Din 1.32 za Kilow., žel. postaja, se ugodno oddajo. Poudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mesto blizu Ljubljane«. 1671-19.

Brivski salon

ličen v sredini Ljubljane, z omia posodobim. Točon plačnik. Naslov: Sv. Petra 74/1. Gemo. 1650-19.

Izgubljeno

Beveda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Lovski pes

angleški seter, s svitrovjavnimi lesami, ki sliši na ime Lord, se je zgubil v Ljubljani. Najditalj dobi nagrado. Zalokar, Vič, Tržaška cesta, tovarna AA-37.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.-** v znamkah

Stanovanja

Beveda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dvosob. stanovanje

oddem mirni stranki. Nasl. v ogl. odd. »Jutra«. 1672-21.

Erosob. stanovanje

s kuhinjo oddam takoj. Alesočeva ulica 14, Sp. Siska. 1665-31.

Stanovanja

Beveda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

50.000 Din

posojila proti vknjižbi na prvo mesto dam onemu, ki mi za obresti nudi primer. no stanovanje, ne predelš od centra. Poudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sončno stanovanje«. 1668-31a.

Komfortno stanovanje

obstoječe iz treh sob, kabineta in pritlikin se odda s 1. februarjem na Miklošičevi cesti.

Informacije se dobe v pisarni Delniške tiskarne d. d. v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 16.

Sobico

sončno in čisto, takoj oddam z vso orkbro. Stari trg 13/III. levo. Šturm. 1681-23.

Opremljeno sobo

z vso orkbro, oddam takoj ali s prvim. Židovska ulica 6/1. 1700-33.

Sobe išče

Beveda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dve sobi

kabinet s pritlikinami, ščem za maj. Centrum ali neposredna bližina. Dve osobi. Poudbe na ogl. odd. Jutra pod »Točno«. 1683-33a.

Dopisi

Vsaka Beveda 2 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din.

Nesrečen v zakonu

šelim snanja z enako ali z vdovo z nekaj premoženja. Poudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nesrečen«. 1658-34.

Zenski model

iščem. Diskretnost zjamčena. Naslov pošlji na oglasni odd. »Jutra« pod »okad. kipar«. 1668-34.

Visokošojce

želi dopisovati z reano mladenko, ki ljubi naravo. Poudbe na oglasni odd. »Jutra« pod »Pomlad«. 1652-34.

Za jugoslovanski patent št. 10351 od 1. marca 1933 na:

»PRIJAVA ZA MERJENJE SMERI IN HIPROSTI V PROSTEM PROSTORU HORIZONTALNO GIBAJOČEGA SE CILJA, KAKOR TUDI ZA MERJENJE NAGIBA RAVNINE K HORIZONTALNI RAVNINI, POLOŽENE SKOZI GIBALNO POT CILJA IN OKO OPAZOVALCA.«

(»Voorrichtung zum Messen der Richtung und der Geschwindigkeit eines im freien Raume sich horizontal bewegenden Zieles, sowie auch der Neigung der durch die Zielbewegungsbahn und das Auge des Beobachters gelegten Ebene zur Horizontal-ebene.«)

Cenj. poudbe na: ing. Milan Šuklje, Ljubljana, Beethovnova ulica 2.

Komfortno stanovanje

obstoječe iz treh sob, kabineta in pritlikin se odda s 1. februarjem na Miklošičevi cesti.

Informacije se dobe v pisarni Delniške tiskarne d. d. v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 16.

PREDCASNA UTRUJENOST

nespečnost, slabost, živčna izmučenost, glejte na čem trpe mnogi v današnjih dobi. — Med tem je znanstveno dognano, da regulira ekstrakt iz žleze močne in zdrave živali (»KALEFLUID«), ko preide v organizem, izločevalno delovanje vsen žlez, krepi organizem in uravnoveža živim sistem tako, da postane človek ponovno krepak in sposoben za delo in borbo za svoj obstanek. Brezplačno detajlno literaturo zahtevajte: Beograd, Njegoševa 5, MILOŠ MARKOVIĆ. — »KALEFLUID« se prodaja v lekarnah in drogerijah. Reg. S. br. 10537/33

RAZPIS

Rok za vlaganje prošelj glasom razpisa za pragmatično mesto občinskega delovodje občine Jesenice, objavljenega pod šte. 2005/2 v Službenem listu od 16. novembra 1935 kos 92, se po sklepu občinske uprave od 13. januarja 1936 podaljša do 20. februarja 1936.

UPRAVA OBČINE JESENICE.

Kdor oglašuje ta napreduje!

Mesto pogrebni zavod Občina Ljubljana

I

Angela Šubic, vdova po višjem poštnem Kontrolorju naznanja globoko užaloščena v svojem in v imenu sorodstva vsem prijateljem in znancem tužno vest, da je njena iskreno ljubljena, dobra in skrbna mama, gospa

Ana Klinec, roj. Brankovič

dne 24. t. m. ob 5. uri popoldne, večkrat previdena s tolažili svete vere, po dolgotrajnem trpljenju, v 74. letu, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage pokojnice bo v nedeljo, dne 26. januarja 1936, ob pol 3. uri popoldne, iz hiše žalosti, Resljeva c. 12, na pokopališče k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 24. januarja 1936.

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pismu obnem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana šte. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelk „Jutra“, Ljubljana.

Naše gledališče

DRAMA

Sobota 25.: Pesem s ceste. Izven. Znižane cene od 24 Din navzdol.

Nedelja 26.: Ob 15. Vesela božja pot. Izven. Globoko znižane cene od 20 Din navzdol. Ob 20. Moliere Izven. Znižane cene od 24 Din navzdol.

Opozarjamo na reprizo izvrstne igre »Pesem s ceste«, ki bo v soboto 25. t. m. kot izven predstava po znanih dramskih cenah. Delo je izredno uspešno ter nam prinaša življenje treh vaskih muzikantov, ki jih predstavljajo gg. Kralj, Daneš in Sancin.

Nedelja v dram. Popoldne ob 15. uri se vprizore po globoko znižanih cenah od 20 D. navzdol Trije vaski svetniki. — Zvečer ob 20. uri pa zgodovinska drama iz pisateljevega življenja »Moliere«. Veljajo znižane cene od 24 Din navzdol.

Pisatelj Wildgans je napisal petdejansko žalogiro pod naslovom »Dies irae«. To delo studira naša drama in bo premiera prihodnji teden. Režijo ima g. Debevec. V glavnih vlogah nastopijo ga Marija Vera, ga Sarčičeva ter gg. Levjar, Jan. Gregorin in Debevec.

OPERA

Sobota 25.: Poljska kri. Izven. Globoko znižane cene od 24 Din navzdol.

Nedelja 26.: Ob 15. Traviata. Izven. Znižane cene od 30 Din navzdol. Ob 20. Carmen. Gostuje tenor Marij Simenc. Izven.

Nedbalova opereta »Poljska kri« se ponovi v soboto 25. t. m. po izredno znižanih cenah od 24 Din navzdol. Opereta je poleg dobre vsebine tudi muzikalno visoke umetniške vrednosti. Ima prekrasne melodije, predvsem pa najrazličnejše poljske ples.

»Traviata« se poje po znižanih cenah od 30 Din navzdol z go Gjunjenac v naslovni vlogi v nedeljo 26. t. m. popoldne ob 15.

Gostovanje Marija Simenca. Marij Simenc je gostoval prvič v letošnji sezoni v četrtek 16. t. m. v operi »Carmen« ter imel izredno velik uspeh. Ponovno gostuje v tej operi v vlogi Don Joseja v nedeljo 26. t. m. Naslovno vlogo poje tudi tokrat ga Bernot-Golobova, Escamila pa g. Primožič. Ker je to poslednje gostovanje g. Simenca, opozarjamo na nedeljsko predstavo.

Sentjakovski gledališki oder

Začetek ob 17.

Nedelja 26.: Matasoneva Naceta nesrečna snubitve (Maksal). Gostovanje na Raku.

Mariborsko gledališče

Sobota, 25. januarja ob 20. uri: Zlati rudnik. Red A.

Točno plačuj »Jutra« naročnino Varuj svojcem zavarovalnino

Potrtega srca naznanjamo, da nas je za vedno zapustil naš predobri papa, dedek, pradedek, brat, stric, gospod

JOŽE ŠIRCELJ

TRGOVEC,

ki je danes 24. januarja previden s tolažili svete vere v starosti 84. let mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb blagopokojnika se bo vršil v nedeljo 26. t. m. ob pol 3. uri popoldne.

Ohranili ga bomo v najlepšem spominu.

MOKRONOG, 24. januarja 1936.

Yobine ŠIRCELJ—MEJAC.